

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Український Народний Союз, видавець „Свободи“, святкує своє 125-річчя

Рік 126, ЧИСЛО 47, П'ЯТНИЦЯ, 22 ЛИСТОПАДА 2019 РОКУ

1893

Vol. 126, No. 47, FRIDAY, NOVEMBER 22, 2019

\$2.00

У Нью-Йорку вшанували пам'ять жертв Голодомору

НЬЮ-ЙОРК. – 16 листопада у катедрі св. Патрика відбулася екуменічна Панахида в пам'ять жертв Голодомору-геноциду 1932-1933 років в Україні. Молитву очолили ієрархи Української Католицької Церкви (УКЦ) та Української Православної Церкви (УПЦ) США.

Разом з українською громадою пам'ять жертв Голодомору вшанували представники українського дипломатичного корпусу, американські політики та представники влади Нью-Йорку. Серед присутніх у храмі були ті, хто особисто пережив Голодомор та їхні діти, внуки і правнуки. Захід був зорганізований Українським Конгресовим Комітетом Америки (УККА).

Молитву очолили п'ять архиєреїв: Митрополит Філадельфійський УКЦ Борис Гудзяк, Митрополит УПЦ США Антоній, Єпарх Стемфордський УКЦ Павло Хомницький, Архієпископ УПЦ США Даниїл та Владика-емерит УКЦ Василь Лостен. Разом з ними молилися священники, диякони та семінаристи

(Закінчення на стор. 3)

Молитву в катедрі св. Патрика очолили п'ять архиєреїв. (Фото: УПЦ США)

Папа прийняв відставку Владки Івана Бури

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – 15 листопада Папа Франциск прийняв відставку Єпископа-помічника Української Католицької Архиепархії Філадельфії Івана Бури. Єпископ І. Бура, який у червні досяг канонічно визначеного віку для відходу на емеритуру, подав прохання про свою відставку.

Архієпископ Української Католицької Архиепархії Філадельфії та Митрополит для українців католиків у США Борис Гудзяк зазначив, що Єпископ Іван є доброю і великодушною людиною, він з посвятою служив Богові, Церкві і спільноті. Впродовж життя, яке почалося у великій небезпеці та труднощах, він завжди залишався вірним.

„В мої перші місяці служіння, – сказав Владика Борис, – Єпископ Іван дуже допоміг мені у зрозумінні пасторальної історії та сучасних проблем, що стоять

(Закінчення на стор. 5)

Росія повернула українські кораблі

КЕРЧ. – 18 листопада Росія віддала Україні захоплені в Керченській протоці малі броньовані катери „Бердянськ“ і „Нікополь“, а також буксир „Яна Капу“. Українські буксири „Титан“, „Гайдамака“ та пошуково-рятувальне судно „Сапфір“ разом з катерами та буксиром розпочали рух в напрямку материкової України.

Українські судна поверталися на буксирах, бо „росіяни їх угробили“ – пояснив Ігор Воронченко, командувач Військово-Морських Сил України. Познімали навіть пляфони, розетки і унітази. Так що ми зараз покажемо всьому світу варварське ставлення росіян”.

Російські прикордонники затримали ці судна 25 листопада 2018 року. На них було 24 моряки. 7 вересня цього року військових звільнили разом з іншими українцями, що перебували за ґратами на території Росії та анексованого Криму. Це був перший та поки що єдиний обмін, про який з Володимиром Путіним домовлявся вже новий Президент України Володимир Зеленський.

А тим часом делегація українських дипломатів поїхала на слухання арбітражного трибуналу в Газі, де відбудуться перші слухання арбітражного трибуналу щодо порушення імунітету трьох україн-

ських військово-морських суден та 24 членів їхніх залог за конвенцією ООН з морського права. Україна прагне довести всьому світові і арбітражному трибуналу, що прохід 25 листопада 2018 року був мирним і законним, а Росія порушила норми міжнародного права.

Незважаючи на повернення моряків та суден, спір триває, зформовано арбітражний трибунал і вже 21-22 листопада в Газі відбудуться перші процесуальні слухання, на яких будуть визначені подальші процедурні питання розгляду справи.

BBC, МЗС України

Українські кораблі виводять в море з Керченського порту. (Фото: „КоммерсантЪ“)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Президенти зустрінуться в Парижі

КИЇВ. – Наступна зустріч у форматі „Нормандської четвірки“ відбудеться 9 грудня в Парижі, повідомив Офіс Президента України Володимира Зеленського. Востаннє провідники України, Німеччини, Франції та Росії збиралися у „Нормандському форматі“ 19 жовтня 2016 року в Берліні. Двоє з них змінилися. Залишаються на посадах Володимир Путін і Ангела Меркель. Ключове питання на порядку денному – розв'язання конфлікту на Донбасі. Україна повинна надати окремим районам Донецької та Луганської областей тимчасово особливий статус у день проведення там місцевих виборів за українськими законами та з участю українських партій. Якщо вибори визнають демократичними та вільними, Київ повинен надати Донбасові особливий статус на постійній основі. 1 листопада Україна завершила розведення сил і засобів у Золотому, що на Луганщині. 11 листопада подібне розведення здійснили на ділянці Петрівське-Богданівка на Донеччині. Після цього українська сторона заявила, що виконала всі умови. Президент Росії В. Путін заявив, що далі війська на Донбасі потрібно розводити по всій лінії розмежування. Українська влада наголосила, що жодних інших розведень до „Нормандської зустрічі“ більше не відбуватиметься. (BBC)

■ Порошкові оголосили підозру

КИЇВ. – Державне бюро розслідувань (ДБР) 18 листопада направило до Генеральної прокуратури проєкт повідомлення про підозру п'ятому Президентові України Петрові Порошкові. Він спростовує всі звинувачення і називає це „російським замовленням“. Крім цього, слідчі направили до прокуратури проєкт подання до Верховної Ради про надання згоди на притягнення до кримінальної відповідальності П. Порошенка. Мова йде про розслідування справи щодо „можливого неправомірного впливу на проведення конкурсу з добору кандидатів для призначення членів Вищої ради правосуддя у березні-травні 2019 року“. Прес-служба партії „Європейська солідарність“ заявила: „Так звана „підозра“ є нічим іншим як російським замовленням на завдання шкоди репутації п'ятого президента, а також спробою перешкодити П. Порошкові провести ряд зустрічей з іноземними лідерами на саміті Європейської народної партії у Хорватії та на безпековому форумі в Галіфаксі“. (Радіо Свобода)

■ Бюджет-2020 ухвалено

КИЇВ. – 14 листопада вперше за багато років Верховна Рада ухвалила бюджет на наступний рік завчасно і не на нічному засіданні. Розгляд проєкту бюджету тривав лише півтори години. З 1 січня 2020 року прожитковий мінімум становитиме 2,027 грн. на місяць, а до кінця року зросте до 2,189 грн. Нині він становить 1,564 грн. Водночас вимога до уряду щодо наближення прожиткового мінімуму до реального рівня у понад 4,500 грн. так і залишилася в тексті бюджету. Для виплати попередніх боргів виділено майже 283 млрд. грн., із яких понад 120 млрд. грн. піде на погашення зовнішніх боргів, майже 162 млрд. на виплату внутрішніх боргів, і ще понад 141 млрд. грн. – на обслуговування цих боргів. Усі витрати на національну безпеку та оборону становитимуть трохи менше як 223 млрд. грн. Загалом, державний борг України у 2020 році становитиме 45,3 відс. внутрішнього валового продукту України. На початку 2019 року він становив 59 відс. Як заявила Міністер фінансів Оксана Маркарова, через рік-два борг перестане бути проблемою для України. У статті доходів додалося понад 14 млрд. грн., у видатках – 11 млрд. (BBC)

■ Сталися вибухи у Балаклії

БАЛАКЛІЯ, Харківська область. – 15 листопада на майданчику зберігання вибухонебезпечних предметів Центральної артилерійської бази забезпечення здійснювалися роботи з розмінування та знищення вибухонебезпечних предметів. У ході завантаження залишків боєприпасів зенітно-ракетного комплексу „Куб“, відбулось його загоряння з подальшим підривом накопичених для знищення вибухонебезпечних предметів. Загибло двоє військовослужбовців-саперів і п'ятеро отримали поранення. В лікарні помер третій військовослужбовець, 43-річний водій. Внаслідок вибухів був знищений також один вантажний автомобіль. („Укрінформ“)

НА ТЕМИ ДНЯ

Нова російська людина – „Номо putinicus“

Віктор Каспрук

Росія вперлася носом у глухий кут. Вперед йти неможливо, а назад не можна. Хіба що мріяти про славне минуле, своєрідний палятив майбутнього. Тому росіянам так і хочеться накритися цим минулим з головою і бачити сни, нав'язні розпачем.

Вихована комуністами, а потім путінським телевизором, велика частина населення Російської Федерації ніяк не здатна позбутися стадного інстинкту і рабської психології.

Країна, де марксизм-ленінізм часів СРСР успішно замінений на реваншизм-шовінізм, приправлений мракобіссям псевдоправослав'я, опинилася під владою купки людей, які спромоглися ввести закони і поняття пітерських підворіть в ранг „державної“ політики.

Нинішня Росія стала лябораторією диких ідеологічно-політичних експериментів. Володимир Путін створив своєрідний полігон для відпрацювання цілої низки економічних, соціальних і біологічних дослідів над її населенням.

І якщо в радянські часи мова йшла про виведення нової, не баченої раніше, спільноти людей – „Номо sovieticus“ (людини советської), то нині в Росії успішно проведена селекція нової російської людини – „Номо putinicus“ (людини путінської).

Цей Номо putinicus готовий погоджуватись з усім, що накажуть йому з Москви, аби лише його не чіпали і гарантували мінімальну пайку, котра, щоправда, щороку неухильно зменшується.

Путін і успішна Росія – це оксюморон

Цей феномен ще потребуватиме скрупульозних досліджень неупереджених західних політологів, психологів, істориків, соціологів, генетиків і біологів.

Хоча, за великим рахунком, путінізм, як явище, не є вже таким складним. Красти й захищати награбоване всіма доступними засобами, використовуючи для цього важелі державного механізму.

Плюс до цього телевізійна пропаганда „здобутків“ В. Путіна, в ролі правителя нової Російської імперії, і нагнітання істерії страху перед вільним західним світом.

У цілому ж тенденція „розвитку“ Росії – на задвірках цивілізації. Це і є результатом „геополітичного“ ривка в минуле.

Адже путінізм і успішна Росія – це оксюморон. Власне для цього В. Путін й розв'язав гібридну війну з Україною, бо успішна Україна могла б наочно показати росіянам, що путінізм для них не є єдиним можливим шляхом.

Номо putinicus став плодом антиселекції населення „колективною олігархією“, якій потрібна була „людина мовчазна“, що без жодних заперечень підтримуватиме все, що їй нав'язуватимуть з телевизора.

По суті, це є „людина телевизора“, що дещо відрізняється від Номо sovieticus радянських часів. В СРСР „людину советську“ змушували погоджуватись на кінські дози прослуховування пропаганди на всіляких партійних, комсомольських, профспілкових та інших зборах. Не говорячи вже про політнавчання, присутність на яких була обов'язковою.

Комуністичним режимом також контролювалося, чи дивиться та чи інша особа на програму „Время“ о 21-й годині на центральному московському першому телеканалі.

Якщо ж виявлялося, що хтось ігнорує кремлівську офіційну пропаганду, то це обов'язково фіксувалося, і така „неідейна“ людина могла не розраховувати на можливість успішної професійної кар'єри.

Інша справа, що тепер Номо putinicus ніхто не може примусити дивитися на багатогодинні пропагандистські телевізійні шов кисельових-солов'йових.

Проте дуже велика частина російського населення настільки серйозно підсіла на „голку“ подібних політичних вистав, що здається, вони замінили їй можливість самостійно мислити.

І навіщо? За тебе тепер думає телевизор.

Номо putinicus приніс кафкіянську реальність

Необхідно визнати, що комуністичній окупаційній владі частково таки вдалося виростити цього Номо sovieticus в Україні.

Саме він, під час російського вторгнення на Донбас, перейшов на бік ворога і почав боротися за реінкарнацію СРСР.

А після більше ніж п'ять років окупації частини українського Донбасу, велика частка колишніх ментальних совків перетворилася, після путінської телевізійної пропаганди, на Номо putinicus.

Це українцям обов'язково потрібно буде враховувати, після повернення під свій контроль нині окупованих Москвою територій.

Якщо перефразувати ідеологему радянських часів, то „людина путінська“ – це нова історична спільнота, вихована на „ідеалах“ путінізму.

Ця „путінська людина“ заміщає собою Номо sovieticus в анексованому Криму і окупованій частині Донбасу. І пришвидшують цей процес злочинні структури ФСБ/КГБ.

І тут провина не тільки самого цього putinicus, а ті жорсткі рамки в які він був поставлений ще з дитинства, відсутність справедливості, а головне логіки дій самих можновладців.

Звідси його неспровокована агресивність, невмотивована жорстокість і непрогнозованість вчинків.

Він радіє окупації Криму, при цьому толком так і не розуміючи, навіщо це йому особисто потрібно.

Вторгається з „інтернаціональною допомогою“ на український Донбас, і дуже ображається, коли його називають окупантом і терористом.

Кафкіянська реальність, яку приніс Номо putinicus разом із експортом путінізму на окуповані території України, покликана змінити ментальність української нації.

Цьому допомагає божевільне нагнітання негативу, який просто вивергається з російського телевизора.

З цього можна дізнатися, що найбільші вороги Росії – це американці і українці, чим відволікається увага росіян від провальної економічної і соціальної політики путінського режиму.

Путіністи побудували країну-фейк

Феномен Номо putinicus полягає в тому, що з них виховали активних рабів влади. Рабів агресивних до зовнішнього світу, і водночас надзвичайно слухняних для виконання кремлівських наказів.

Прощамповані пропагандою мізки вже не здатні сприймати критично, що відбувається навколо. А після включення „суверенного“ російського інтернету, можна лише очікувати різке збільшення такої частки населення.

Система мітологізації дій влади, вибудована за 20 років правління В. Путіна, тільки посилилася за роки гібридної війни Росії з Україною і Заходом.

Путіністи побудували країну-фейк, у якій антизахідні настрої і прагнення до самоізоляції беруть верх.

Номо putinicus – це продукт антиеволюції, який мріє про відродження імперської „величі“ СРСР, і глибоко переконаний, що навколо Росії тільки вороги, які не дають Російській Федерації зайняти законне провідне місце на міжнародній арені.

Росія, яка прогнала Холодну війну і війну технологій, та, за наявності величезних неосвоєних територій, має економіку меншу від економік багатьох європейських держав, не може претендувати на те, щоб з нею на рівних розмовляли провідні країни Заходу.

Тут Номо putinicus не допоможе поклоніння культури особи В. Путіна чи продукування ностальгії за мітичним Радянським Союзом, котру їм нав'язує російське телебачення.

(Закінчення на стор. 4)

У Верховній Раді вели мову про безпеку журналістів

Делегація журналістів з Черкащини з гостями з-за кордону. (Фото: Олександр Вівчарик)

Олександр Вівчарик

КИЇВ. – 6 листопада у Верховній Раді України відбулися парламентські слухання, присвячені безпеці діяльності журналістів. Вони збіглися з Міжнародним днем припинення безкарності за злочини проти журналістів. Отже, йшлося про проблеми, пов'язані з безпекою працівників медіа і шляхи їх вирішення.

Слухання з цієї теми не проводилися принаймні 10 років, а журналісти в Україні були не захищені раніше, не захищені й нині. Про це тривожиться голова Національної спілки журналістів України (НСЖУ) Сергій Томіленко, для якого безпека колег є пріоритетом у діяльності спілки.

У президії з'явилася заступниця голови Верховної Ради Олена Кондратюк і оголосила про початок роботи. Першим на трибуну піднявся голова Комітету Верховної Ради з питань свободи слова Нестор Шуфріч. Він розповів, що

журналісти найчастіше страждають від нападів посадових осіб, чиновників і депутатів. 92 відс. злочинів проти залишаються безкарними. Лише кожна 12-та справа про напади на журналістів доходить до суду. А підсудні, як правило, навіть після побоїв та псування дорогої техніки, відбуваються грошовими карами – близько 1,000 грн.

Журналісти навели у своїх виступах кричущі випадки порушення їхніх прав, розповіли про загиблих колег. Н. Шуфріч згадував про вбивства Вадима Комарова, Павла Шеремета, Катерини Гандзюк, а редактор газети „Черкаський край” і голова Черкаської обласної організації НСЖУ Тетяна Калиновська нагадала, що на Черкащині за роки незалежності через професійну діяльність загинули чотири журналісти. Зокрема, Микола Ракшанов, Василь Сергієнко

(Закінчення на стор. 7)

У Нью-Йорку вшанували...

(Закінчення зі стор. 1)

обох Церков. Співав хор „Думка” (диригент Василь Гречинський).

Перед Панахидою до присутніх звернувся Митрополит Антоній. У своїй промові він підкреслив важливість вшанування цієї трагедії українського народу.

Пам'ятну свічку, хліб та пшеничні колоски принесли учні Школи Українознавства ОУА „Самопоміч” Нью-Йорк та студенти Академії св. Юра (Нью-Йорк).

Голова УККА Андрій Футей у слові до присутніх зазначив, що українська громада та приятелі України збираються у цьому храмі, щоб пом'янути жертв Голодомору понад 35 років. Також виступили сенатор Чак Шумер, Посол України при ООН Володимир Єльченко та представниця мерії Нью-Йорку Кароліна Рівера.

На завершення Митрополит Борис подякував усім за спільну молитву та зазначив: „Молитва покликана загоїти рани нанесені трагедією Голодомору та відновити справедливість”.

Інформаційний ресурс УГКЦ

Пам'ятну свічку, хліб та пшеничні колоски принесли учні Школи Українознавства ОУА „Самопоміч” Нью-Йорк та студенти Академії св. Юра (Нью-Йорк). (Фото: Ярослав Білоган)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ В ООН підтримали Україну

КИЇВ. – Міністерство закордонних справ України привітало схвалення 14 листопада Третім комітетом 74-ої сесії Генеральної Асамблеї ООН оновленої і посиленої резолюції „Ситуація з правами людини в Автономній Республіці Крим та Севастополі, Україна”. Цей документ є важливим елементом політики деокупації тимчасово окупованих територій України, яку послідовно здійснюється, у тому числі на виконання Указу Президента України „Про невідкладні заходи з проведення реформ та зміцнення держави”. Проект резолюції має на меті припинити порушення державою-окупантом прав людини на півострові, протидіяти спробам легітимізувати окупацію та анексію Криму та Севастополя, а також консолідувати позицію міжнародного співтовариства щодо незмінності статусу Криму як невід'ємної складової частини України. (МЗС України)

■ Місія МВФ прибула в Україну

КИЇВ. – 16 листопада Прем'єр-міністр України Олександр Гончарук та Міністер фінансів України Оксана Маркарова зустрілися з керівником місії Міжнародного Валютного Фонду (МВФ) Реном ван Роденом та економістом Габором Пулою. Сторони обговорювали умови відкриття нової трирічної програми фінансування. Р. ван Роден наголосив на важливості реформ, здійснених українським урядом та висловив сподівання на прискорення їх темпу. Місія МВФ розпочала роботу в Києві 14 листопада. Згідно із базовою прогнозою Національного банку, за новою програмою співпраці з МВФ Україна може отримати 2 млрд. дол. від фонду у 2019 році та ще по 2 млрд. у 2020 й 2021 роках. (Урядовий портал)

■ МЗС України заявило протест

КИЇВ. – 16 листопада Міністерство закордонних справ України висловило протест у зв'язку із закликами до втручання у внутрішні справи суверенних держав, які мають місце в оприлюдненому 15 листопада Комюніке XVIII засідання Угорської постійної ради. У документі сказано: „Засуджуючи заклики до автономії угорських спільнот Карпатського регіону, наголошуємо на тому, що національні меншини в Україні користуються конституційним правом на культурну автономію і що підтримка інших форм автономії суперечать українському законодавству і є посяганням на територіальну цілісність. Конституційний суд України визнав Закон України „Про освіту” таким, що відповідає Конституції, і що шість із семи висловлених Венеційською комісією рекомендацій для імплементації цього закону Україною вже виконані. Після виконання останньої, сьомої, рекомендації ми очікуємо на розб'люкування Будапештом діалогу України з НАТО. Закликаємо угорську сторону припинити необґрунтовані звинувачення на адресу України в порушеннях прав угорської меншини та продовжити працювати у напрямку відновлення атмосфери довіри і добросусідського співробітництва”. (МЗС України)

■ Проголосували за ринок землі

КИЇВ. – 13 листопада 240 депутатів Верховної Ради – переважно із фракції „Слуги народу” – прийняли у першому читанні закон, що визначає умови ринку сільськогосподарської землі в Україні. З 11 законопроектів, серед яких був і урядовий, депутати обрали той, що розробив профільний аграрний комітет. У ньому найзапеклішу критику викликала норма, яка передбачає, що за певних умов чужоземні компанії зможуть купувати землю. Інша норма законопроекту передбачає, що один покупець не може купити понад 210 тис. гектарів. Проект закону прямо дозволяє купувати землю громадянам України; юридичним особам України, створеними за законодавством України; територіальним громадам; державі. Напередодні голосування у спеціальному зверненні Володимир Зеленський заявив, що між першим і другим читаннями до законопроекту внесуть зміни. Згідно із цими змінами, право продавати і купувати землю матимуть лише українські громадяни та українські компанії, засновані виключно українськими громадянами. (BBC)

АМЕРИКА І СВІТ

■ Посол Тейлор свідчив у Конгресі

ВАШІНГТОН. – Тимчасовий повірений США у справах України Віліям Тейлор і високопосадовець Державного Департаменту Джордж Кент свідчили в Конгресі 13 листопада щодо початку процедури імпичменту Президента Дональда Трампа. Республіканці та демократи по-різному оцінили їхні свідчення. Демократи наполягають на тому, що свідчення вчергове вказують на те, що президент тиснув на Україну. Республіканці ж наголошують, що слухання показали, що свідки переповідають інформацію із вторинних джерел. В. Тейлор розповів, що надання військової допомоги США Україні кілька місяців тому залежало від того, чи Київ погодиться розпочати розслідування щодо української компанії „Бурізма“, в якій працював Гантер Байден, син колишнього віце-президента США та конкурента Д. Трампа на виборах Джо Байдена. Дж. Кент також висловив думку, що влада США не може проводити вибіркові, політично мотивовані розслідування, або переслідувати своїх політичних опонентів. На запит конгресмена-республіканця Джана Реткліфа, де є провина, за яку треба провадити імпичмент, Дж. Кент не відповів, а В. Тейлор сказав, що він прийшов свідчити, а не вирішувати про імпичмент. „Сьогодні ми у ході перших публічних переслухань у розслідуванні щодо початку процедури імпичменту заслухали Посла Тейлора та Джорджа Кента. Висновок: свідчення обох свідків підтверджують, що Трамп використав дану йому владу заради політичної вигоди“, – сказано у заяві Комітету Палати Представників з питань розвідки, який очолює демократ Адам Шиф. („Голос Америки“)

■ Обама попередив демократів

ВАШІНГТОН. – Колишній Президент США Барак Обама 15 листопада перестеріг демократичних кандидатів у президенти не займати занадто лівої позиції, бо це, на його думку, відлякає поміркованих і незалежних виборців наступного року на виборах. Він це сказав на зборах Демократичного альянсу, який складається з багатьох демократів, котрі збирають великі суми грошей для партії. Б. Обама особливо вказав на питання нелегальних емігрантів та медичної опіки, де погляди демократичних кандидатів не збігаються з громадськими настроями. („Associated Press“)

■ В Норвегії заарештували американця

ОСЛЬО. – Норвегія заарештувала американця Грега Нелсона кілька годин перед тим, як він мав виступити на конференції крайньоправої організації 2 листопада в столиці. Представник норвезької служби безпеки Мартин Бренсен повідомив журналістів 4 листопада, що Г. Нелсон був затриманий за статтею імміграційного закону країни. Він назвав його арешт „превентивним заходом“. М. Бренсен додав, що проти американця не висунуено жодних формальних обвинувачень, але використано імміграційний закон, щоб його видворити з країни. Г. Нелсона депортовано до Угорщини, а звідти він виїхав до Португалії. Г. Нелсон проповідує так званий „білий націоналізм“, але видав заяву, кажучи, що він ніколи не підтримував злочини норвезького екстреміста Андерса Брайвіка, котрий вбив 77 осіб у 2011 році. („NBC News“)

■ Аналітик „АВС“ перепросив конгресменку

НЬЮ-ЙОРК. – Під час перших публічних переслухань щодо імпичменту президента, які відбулися 13 листопада, конгресменка-республіканець Еліз Стефаник привернула увагу журналістів своєю критикою демократів. Головний політичний аналітик телеагенції новин „АВС“ Метью Давд написав у Твітері, що „Еліз Стефаник є досконалим прикладом того, що обрання когось на посаду, тому що вона є жінкою чи молодою, не конечно дає таких провідників, яких нам потрібно“. Після гострої критики М. Давд вибачився і вилучив свій коментар з Твітера. Е. Стефаник прийняла його вибачення. Того самого дня журнал „Тайм“ назвав її серед „Сотні наступних молодих осіб“. Вона закінчила Гарвардський університет в 2006 році. Е. Стефаник представляє 21-шу конгресову округу з північного Нью-Йорку від 2014 року, коли на 30-му році життя вона була обрана, ставши в той час наймолодшою жінкою в історії, яку вибрано до Конгресу. („National Review“)

Зеленський призначив юриста зі США радником роботи з українською діаспорою

Радіо Свобода

ВАШІНГТОН. – Президент України Володимир Зеленський призначив американського юриста радником із налагодження відносин із етнічними українцями, які живуть у США й інших країнах.

Згідно з указом президента, Ендрю Мак, який очолює вашінгтонське бюро київської юридичної фірми „Астерс“, був офіційно призначений на цю посаду 5 листопада.

У повідомленні Міністерству юстиції США відповідно до закону про реєстрацію іноземних агентів Е. Мак зазначив, що його призначення має невизначений термін, і його послуги не будуть оплачувати.

„Реєстрована особа особисто бере участь у конференціях та інших заходах, які сприяють зв'язкам між Україною і спільнотою американців українського походження та американським інвестиціям в Україні, що опосередковано може принести користь президентові України“, – мовиться в повідомленні 14 листопада.

Призначення Е. Мака відбулося в час, коли репутація України у США значно постраждала на тлі слухань про імпичмент під керівництвом демократів щодо того, чи справді президент Дональд Трамп заблокував військову допомогу Україні з метою тиску на В. Зеленського, щоб домогтися розслідування проти його потенційного суперника на президентських виборах 2020 року.

Республіканці намагалися частково захистити Д. Трампа, змальовуючи Україну як одну з найбільш корумпованих країн світу.

Згідно з повідомленням Міністерству юстиції, роль Е. Мака, „найімовірніше, передбачає“ спілкування зі ЗМІ американців українського походження або з тими ЗМІ, які читає ця спільнота.

В інтерв'ю Радіо Свобода Е. Мак заявив, що після того, як у квітні В. Зеленський був обраний президентом, із ним зв'язався один із радників В. Зеленського Андрій Єрмак, якого він назвав добрим другом. Він зазначив, що його зусилля зосереджені не на покращенні іміджу України серед американців, а на побудові міцніших зв'язків із українцями у США й Канаді.

„Діаспора величезна, але цей ресурс недостатньо використаний, – сказав він. – Моя роль – зміцнити наявні мости, але ще важливіше – побудувати нові“.

„Моя мета – не інформувати американців, де на карті Україна, – сказав він. – Мене не наймали на посаду консультанта з питань зв'язків із громадськістю задля іміджу України в усьому світі“.

Прес-секретарка В. Зеленського не відповіла на запит Радіо Свобода з проханням прокоментувати ситуацію. До А. Єрмака не вдалося звернутися за коментарем.

Е. Мак – другий американський лобіст, зареєстрований відповідно до закону США про реєстрацію закордонних агентів, який працює на користь влади В. Зеленського.

У квітні, за кілька тижнів до президентських виборів в Україні, адвокат із Вашингтону на ім'я Маркус Коен найняв компанію „Signal Group Consulting, LLC“, щоб покращити міжнародний імідж В. Зеленського і організувати зустріч між членами його команди й посадовцями у Вашингтоні.

Пізніше М. Коен сказав Радіо Свобода, що заплатив майже 70 тис. дол. за лобістські послуги з власної кишені і з доброї волі до В. Зеленського.

Нова російська людина...

(Закінчення зі стор. 2)

Персоналістичне путінське самодержавство спирається на правління людини, котра наділила себе царськими повноваженнями.

Але ототожнення режиму тільки з однією людиною – В. Путіним – може підірвати ефективність самого путінізму та фатальним чином вплинути на стійкість вибудованої ним систе-

Спочатку В. Зеленський казав, що не знає М. Коена, але пізніше підтвердив зустріч із ним і заявив, що впевнений, що не просив М. Коена чи будь-кого іншого лобював на його користь.

Андрій Добрянський, директор комунікацій Українського Конгресового Комітету Америки, сказав, що існує понад 1 млн. американців, які вважають себе українцями.

Основна роль Е. Мака буде, найімовірніше, зосереджена на сприянні увявленню про Україну як місце для ведення бізнесу, сказав А. Добрянський. „Боротьба з увявленням про те, що Україна корумпована, ймовірно, буде частиною його роботи“, – сказав він Радіо Свобода.

„Метою Президента Зеленського є зростання економіки, бо він має дуже конкретні бюджетні проблеми“, – додав він.

Україна веде переговори про новий кредитний пакет від Міжнародного Валютного Фонду. Низький рівень життя змусив багатьох громадян України шукати роботу за кордоном, у таких країнах, як сусідня Польща.

В Зеленський, який у квітні переміг на президентських виборах, обіцяючи боротися з корупцією і прискорити економічне зростання, зустрічався з провідниками Світового Конгресу Українців і Конгресу Українців Канади під час візиту до Торонто в липні.

Робота в Києві й українське коріння

Згідно з біографією на вебсторінці компанії „Астерс“, Е. Мак спеціалізується на міжнародних угодах із участю США, України й інших країн колишнього Радянського Союзу.

Компанія „Астерс“, штаб-квартира якої розташована в Києві, має у своєму списку клієнтів найбільшого в Україні кредитора „ПриватБанк“, який перебуває в центрі великої юридичної й політичної боротьби з участю колишнього співвласника банку, мільярдера Ігоря Коломойського.

Банк був націоналізований у 2016 році, коли міжнародні аудитори виявили в його балансі дірку в 5.5 млрд дол.; І. Коломойський, який має тісні зв'язки із В. Зеленським, наполягав на тому, що українські регуляторні органи націоналізували банк неналежним чином.

В інтерв'ю виданню „Kyiv Post“ у 2010 році Е. Мак заявляв, що був прийнятий на роботу в бухгалтерську фірму PricewaterhouseCoopers у Києві у 2002 році і вирішив залишитися тут на довше після того, як „надихнувся“ революцією 2004 року, яка привела до влади прозахідний уряд на чолі з Віктором Ющенком.

У 2009 році Е. Мак став керуючим партнером у великій юридичній фірмі „Magisters“, заснованій у Києві. Після того, як російська юридична фірма „Єгоров, Пугінський, Афанасьєв і партнери“ придбала „Magisters“ у липні 2011 року, Е. Мак створив фірму у Вашингтоні, пов'язану зі схожою практикою.

Згадана російська фірма була співзаснована одним із однокласників президента Росії Володимира Путіна в часи його навчання в юридичній школі в Санкт-Петербурзі.

Е. Мак народився в Нью-Йорку і виріс в околиці Філядельфії, він має українське походження.

Copyright © 2019 RFE/RL, Inc. Передруковується з дозволу Радіо Вільна Європа/Радіо Свобода (<https://www.radiosvoboda.org/a/zelenskyj-pryznachyv-jurysta-zi-ssha/30280476.html>).

ми, в разі виникнення потрясінь в Росії або раптового відходу „царя“ від влади.

Віктор Каспрук – незалежний політолог.

Думки, висловлені в рубриці „Точка зору“, передають погляди самих авторів і не конче відображають позицію Радіо Свобода.

Copyright © 2019 RFE/RL, Inc. Передруковується з дозволу Радіо Вільна Європа/Радіо Свобода (www.radiosvoboda.org).

ДО 125-РІЧЧЯ

УНСоюз був ключовим в житті діаспори

Аскольд С. Лозинський

Слово „Союз“ для українця, народженого у США, на відміну від українця, народженого в Україні, викликає приємні почуття. 125 років тому постала чи не перша і найстарша сьогодні українська установа у США. Творили її, зокрема, переселенці з західної України спочатку оселившись при копальнях вугілля у центрально-північній частині штату Пенсильванія. Можна було їх назвати заробітчанами, однак, коли ближче приглянутись і брати під увагу польські дії, які відбувалися у східній Галичині у той час включно з перебранням поляками та іншим національностями господарств переважно українців чи русинів, то причини переселення були не менш політичними. На тому виграла Америка, а згодом і українська нація.

Український Народний Союз був оформлений як братська асекураційна установа, здається, комерційна, але неприбуткова, для людей які потребували гуртової взаємної допомоги і асекурації. Треба було ставити церкви, тобто їх будувати, щоби женитися, хрестити своїх дітей, а остаточно і треба було асекурації, тобто способу заплатити за власний похорон. Життя у копальнях було не тільки ризиковним, але навіть без нещасних випадків не давало надії довготривалості.

Для комунікаційних потреб оформлено часопис „Свобода“ українською мовою, опісля – „The Ukrainian Weekly“ англійською мовою, дитячий журнал „Веселка“, придбано і розбудовано оселю відпочинку, розваг та зустрічей молоді, яку названо відповідно „Союзівка“, навіть побудовано перший і чи не єдиний досі український хмародер у США, у Джерзі-Ситі, Нью-Джерзі. Фактично, не було важливої події в українському житті у США, до якої не доклали

зусиль діячі „Батька Союзу“ та його мереж.

Недавно я був на ювілейному концерті у штаті Нью-Джерзі, осідку сьогоденного УНСоюзу. Концерт відбувся на високому мистецькому рівні з чисельною участю громади, як вияв пошани до УНСоюзу. Правда, концерт був довгий. Але я ще сидів би, бо мені бракувало промови про УНСоюз, чомусь хотілось почути, мабуть, давно відому історію УНСоюзу, почути імена і прізвища його довголітніх трудівників. Тому під час цієї культурної програми, при звуках приємної музики і танцю, я занурився ностальгічно у мої власні спомини про УНСоюз, про його славних і дуже часто особливих діячів, його кольоритні конвенції, бурхливі зібрання Головного Уряду, тощо. Я мав велику честь двічі служити членом Головного Уряду УНСоюзу. Правда, я був в опозиції до керівничої верхівки, але тим не менше спомини незабутні, приємні, хоча інколи і тривожні.

У глибині моїх особистих міркувань з нагоди ювілею, я запитав себе, що дав УНСоюз українській діаспорі у США? Я дав собі відповідь, яка прийшла у голову дуже швидко. Фактично, він дав основу, духовну і матеріальну інфраструктуру – перші церкви і культурні дома чи клуби, організаційну сітку та перших провідників. До цього можна додати, що через Союз впроваджено західну демократичну систему громадського життя. На конвенціях УНСоюзу будь-хто виключно через свою здібність чи навіть популярність міг бути обраним до Головного Уряду. В додатку, УНСоюз дав основні мережі комунікації та головний осідок зустрічей для української молоді.

Про детальну історію УНСоюзу та української діаспори у США можна дізнатися з перегляду його часописів, збережених у цифровій формі. Є також відомі історичні праці про УНСоюз,

(Закінчення на стор. 14)

Папа прийняв...

(Закінчення зі стор. 1)

перед Архиепархією. Сьогодні я разом з Єпископом-помічником Андрієм Рабієм, нашим духовенством, монашеством та вірними молимося, щоб Господь дарував Владиці Іванові міцне здоров'я та довголіття на відпочинку, у цьому новому розділі його життя“.

3 січня 2006 року Єпископ Іван за рекомендацією Синоду українських католицьких єпископів був призначений Папою Венедиктом XVI єпископом-помічником Української Католицької Архиепархії Філадельфії.

Владика був рукоположений на єпископа Кардиналом Любомиром Гузаром 21 лютого 2006 року в Українській католицькій катедрі Непорочного Зачаття в Філадельфії. Співсвятителями були Архиепископ Стефан Сорока з Філадельфії та Єпископ Михайло Кучмяк з Великобританії.

29 липня 2009 року Владика Іван був іменованим Апостольським адміністратором Єпархії св. Йосафата в Пармі й служив до 2014 року, коли призначили в цю єпархію Єпископа Богдана Данила.

Єпископ Іван народився 12 липня 1944 року в Вегелбені, Німеччина, в сім'ї Григорія та Марії Бурів. Його батьки під час Другої світової війни були змушені покинути свою землю. У 1950 році його сім'я переїхала до США і оселилася в Джерзі-Ситі, Нью-Джерзі. Після завершення початкової та середньої шкіл, він поступив до Малої Семінарії св. Василя в Стемфорді, Коннектикат. У 1965-1970 роках студював богослов'я в Католицькому Університеті Америки і проживав в Семінарії св. Йосафата в Вашингтоні. 14 лютого 1971 року був рукоположений на пресвітера в Українській католицькій архієпархії Філадельфії Митрополитом Амвросієм Сенишином.

Опісля о. І. Бура був учителем релігії та української мови, проректором Малої Семінарії св. Василя у Стемфорді, ректором Семінарії св.

Владика-емерит Іван Бура.

Йосафата в Вашингтоні. Парафіяльні призначення включали церкву св. Михайла в Шенандо, Пенсильванія, церкву Святого Духа в Честері, Пенсильванія, та св. Миколая в Вілмінгтоні, Делавер.

Коли о. І. Бура служив парохом церкви в Шенандо, першій українській католицькій церкві в США, 7 квітня 1980 року історична церква та прилегле до неї приходство були повністю знищені пожежею. Він провадив парафію крізь трагедію і відбудову храму. 27 листопада 1983 року відбулося благословення відбудованої церкви і була відслужена Літургія.

Українська католицька архієпархія Філадельфії охоплює Округ Колумбію, штати Вірджинія, Мериленд, Делавер, Нью-Джерзі й східну частину Пенсильванії, та нараховує 13,944 вірних католиків.

АМЕРИКА І СВІТ

■ Прем'єр Чехії висловив жаль

ПРАГА. – Прем'єр-міністр Чехії Андрей Бабіш висловив жаль за своє комуністичне минуле. Він це заявив 17 листопада на церемонії в столиці для відзначення 30-ліття Оксамитної революції, яка повалила комунізм в тодішній Чехословаччині. 65-літній мільярдер є п'ятим найбагатшим чехом. Він був членом Комуністичної партії в 1980-их роках, але тепер вшанував учасників повстання 1989 року, яке відкрило двері демократичним реформам в країні, що була сателітом Москви. На святкуваннях були присутні прем'єри Угорщини, Польщі та Словаччини, а також голова німецького парламенту Вольфганг Шойбле. День раніше 250 тис. чехів заповнили центр Праги у демонстраціях для відзначення річниці і вимагаючи резигнації А. Бабіша, котрому закидають підкуп і що він колись був комуністичним агентом. Прем'єр рішуче заперечив ці звинувачення. „Як ви, напевно, знаєте, я був членом Комуністичної партії. Я не горджуся цим“, – сказав він. А. Бабіш признав, що він „не був таким відважним“ як Вацлав Гавель – дисидент-драматург, котрого обрано президентом Чехословаччини в 1989 році – і подякував всім, хто брав участь в протестах під час Оксамитної революції. „Стою сьогодні як прем'єр-міністр, обраний вільними, демократичними виборами, і тому хочу висловити свою вдячність і покірність“, – сказав А. Бабіш, котрого партія виграла вибори в 2017 році. Чехія і Словаччина мирно розділилися в 1993 році. Обидві країни є членами Європейського Союзу і НАТО. Чехія має 10.6 млн. населення. („AFP“)

■ Бельгія має першу жінку-прем'єра

БРЮСЕЛЬ. – Ліберальний політик Софі Вілмес 27 жовтня стала першою жінкою-прем'єром Бельгії. Вона замінила Чарлза Мікела, котрий був призначений президентом Європейської Ради. Дотепер вона була міністром бюджету. 44-літня С. Вілмес народилася в Бельгії. Її мати єврейка, котра втратила кількох членів родини під час Голокосту. С. Вілмес очолює тимчасовий уряд, аж поки політичні партії в країні не дійдуть до згоди щодо нового уряду. Досі їм не вдалося це зробити відколи відбулися вибори в травні. („Reuters“)

■ Трамп мусить заплатити 2 млн. дол.

НЮ-ЙОРК. – Президент США Дональд Трамп мусить заплатити 2 млн. дол. відшкодування за надуживання грошей благодійної фундації його імені. Це рішення 7 листопада ньюйоркської судді Саліанні Скарпулі закінчило минулорічний позов Генерального прокурора стеїту Нью-Йорк демократки Летіши Джеймс, котра вимагала, щоб президент заплатив 2.8 млн. дол. відшкодування. Адвокат президента погодився на рішення суду. Суддя вказала, що Д. Трамп надуживав грішми фундації, яку він очолював від 1987 року, вживаючи їх для сплати боргів своїх бізнесів та на свою президентську кампанію в 2016 році. Д. Трамп також погодився припинити існування фундації, а залишені гроші (1.8 млн. дол.) виплатити вісьмом благодійним організаціям. Відколи газета „Вашінгтон Пост“ почала минулого року виявляти проблеми фундації, Д. Трамп і його бізнеси звернули фундації 338 тис. дол. Троє найстарших дітей президента – Іванка, Дональд молодший та Ерік – також були названі в оригінальному позові, тому що вони були у списку Ради директорів фундації, але їхні імена вилучено з позову, тому що рада не збиралася у 1999-2018 роках. („The Washington Post“)

■ США обіцяють боронити Південну Корею

СЕУЛ. – Голова Об'єднаних Шэфів Штабу генерал Марк Мілей заявив, що США готові вживати „повний діяпазон військових спроможностей США“ для оборони Південної Кореї від будь-якої агресії. Він це сказав 14 листопада на зустрічі в Сеулі зі своїм південнокорейським колегою генералом Парк Хан-кі. Відносини між Пхеньяном і Вашингтоном охололи через брак поступу у переговорах в справах ядерного роззброєння та знесення санкцій. США мають 25 тис. військовослужбовців на корейському півострові. („Newsweek“)

Німеччина не хоче дратувати Росію

Міністерство закордонних справ (МЗС) Німеччини виступило проти того, аби визнавати Голодомор 1932-1933 років в Україні геноцидом. Петиція на інтернет-сторінці німецького Бундестагу про визнання Голодомору в Україні геноцидом, яка з'явилася у травні цього року, набрала 56 тис. підписів – більше мінімально необхідної для розгляду кількості підписів 50 тис. 21 жовтня документ обговорювали на відкритому засіданні петиційного комітету Бундестагу, членами якого є 28 депутатів із різних фракцій німецького парламенту.

МЗС Німеччини наполягає, аби петицію було відхилено з обґрунтуванням, що поняття геноцид не було визначене до 1951 року. Також МЗС нагадує, що, окрім українців, це штучно влаштований голод мав жертви в Росії, на Кавказі. Це безпідставні аргументи. Гітлерівський геноцид – Голокост – протиправні дії режиму націонал-соціалістів у Німеччині 1930-их років – відбувся до визначення цього поняття, то виходить, що його теж не було?

Петиційний комітет Бундестагу може відхилити петицію, бо, мовляв, поняття геноциду тут використовувати не можна. Або передати петицію в МЗС з проханням врахувати її. Відбулося відкрите засідання петиційного комітету. Членами Петиційного комітету є 28 депутатів з різних фракцій німецького парламенту. Тепер вони опрацьовують матеріали засідання.

Депутат парламенту Арнольд Фаатц вважає, що у Німеччині ніхто не хоче створювати нові теми для конфронтації з Росією. Але багато держав вже висловилися щодо свого ставлення до Голодомору, що це був геноцид. І зрозуміло, що голос Німеччини в цьому контексті мав би істотну вагу.

Настав час сказати своє слово й Німецько-українській комісії істориків, яка була створена в лютому 2015 року з ініціативи голови Асоціації істориків Німеччини, професора Мюнхенського університету Мартіна Шульце-Весселя. З українського боку її очолив проф. Ярослав Грицак. До комісії увійшли семеро науковців від кожної сторони.

Посол України в Німеччині Андрій Мельник закликав переформатувати цю комісію через її бездіяльність у питанні визнання Голодомору геноцидом. Посол А. Мельник подав запит до комісії й отримав офіційну відповідь, що більшість членів комісії схилилися до думки про те, щоб не висловлювати своєї позиції, оскільки це питання є швидше питанням українсько-російських, ніж українсько-німецьких відносин.

Варто пригадати, що впродовж усієї історії ХХ ст. Німеччина не те, що уникала конфронтації з Росією, а й мала дуже тісні зв'язки з нею. Двічі це обернулося світовими війнами – трагедією для усього людства. Невже й досі триває небезпечне загравання з країною-агресором? Це вже відносини Росії з усім світом.

ІСТОРІЯ

Козацьким гетьманом був татарин

Левко Хмельковський

26 серпня 1858 року львівський часопис „Dziennik Literacki“ помістив розповідь Валерія Лозінського про давній конфлікт в родині Черемужинських з села Черемужинці біля Самбора. Суперечка була звичною для того часу. Родина одного села була поділена походженням з двох родоводів – одна половина була шляхетського гербу Байбуз, друга – гербу Сліповорон. Між собою вони ворогували давно, але протистояння загострилося, коли повин зруйнувала спільне володіння – водяний млин. Обидві сторони 40 років судилися за те, хто має заплатити за відновлення млина.

Наслідки конфлікту були незвичайні – тепер до села вели дві паралельні дороги, перед селом стояли дві однакові позначки. Серед села була церква, до якої у неділю не могли одночасно увійти обидві сторони сварки. Священик дозволив одній родині входити через головні двері, а другій – через завітарні.

Коли я прочитав у давньому часописі цю розповідь то відразу пригадав велике село Байбузи на правому березі Дніпра, у центральній Україні. Це звідси політичні події вигиснули родину Байбузів на захід України. Лише історики тепер пам'ятають, що Тихін Байбуза був гетьманом України у 1597-1598 роках. Він мав свої володіння на Лівобережжі, а у лісах на правому березі Дніпра влаштував спершу пасіку, яка згодом переросла на хутір, а ще далі стала селом. Перша письмова згадка про Байбузи походить з 12 липня 1656 року, коли Богдан Хмельницький підписав один з універсалів в цьому селі.

Т. Байбуза належав до татарського роду, його батько, черкаський шляхтич, староста Черкаський і Канівський, охрещений татарин Михайло Байбуза володів маєтностями в басейні Сула та її притоках Удай і Солонича на Лівобережжі Дніпра. Був одружений з Ганною з Глинських. Полтавські володіння Глинських були в руках Огрофени Глинської (по чоловікові Байбузи) — дочки Василя Глинського. Байбуза татарською мовою значає багатий, могутній господар, синий чоловік. Польські історичні джерела сповіщають, що татарський мурза М. Байбуза був відомий також як Грибунівич – це прізвище походило від імени його батька Грибуна. Землі на Лівобережжі він отримав від короля Стефана Баторія за воєнні заслуги.

Татарський мурза на службі польської корони отримав герб „Байбуза“ у 1590 році за військові заслуги. Т. Байбуза під час повстання Северина Наливайка воював на боці поляків. Під час повстання С. Наливайка Т. Байбуза був міським писарем Брацлава. Він своєчасно попередив шляхту про небезпеку з боку С. Наливайка, який засів у Брацлаві і оголосив себе ворогом шляхти. У Брацлаві мали відбутися щорічні збори шляхти Брацлавського воєводства для розгляду судових справ. Попереджена Т. Байбузою шляхта 1594 року усе ж попрямувала до Брацлава, де була побита й пограбована.

Після розгрому у 1596 році козаків гетьманом було призначено у 1597 році Т. Байбузу, відданого Польщі. Він очолив 9 листопада 1597 року похід на Крим. Під Перекопом козаки роз-

Герб роду Байбузів.

громили татар й зруйнували сторожові укріплення. Але на Запоріжжі козаки обрали гетьманом Федора Полоуса, узяли всі човни, харчі та скарб, що належали Т. Байбузові та вийшли у море до турецьких берегів. Повернувшись, вони напали на загін Т. Байбузи, розгромили його й забрали хліб та гроші собі.

Доповідаючи Кирикові Ружинському, підстарості черкаському, про свій похід на Січ, Т. Байбуза просив його клопотатися про те, щоб король призначив Т. Байбузу гетьманом своїм указом, оскільки він був лише виборним. Поява королівського указу піднесла роллю Т. Байбузи в цілому козацтві, в усій Україні.

Відомий історик Лаврентій Похилевич писав, що серед непрохідних боліт на річці Вільшанці з давніх давніх був хутір Байбузи з пасікою. У 1789 році в Байбузах було вже 18 димарів. У 1796 році звели першу, дерев'яну церкву. Населення зростало. У 1900 році в селі було вже понад 2,000 мешканців. На кожну селянську родину припадало по 2 десятини угідь. З роками було збудовано млин, нові школу і церкву.

Відомий київський історик Володимир Антонович у дослідженні „Невідомий досі гетьман“ писав, що реєстрові козаки самі вибирали своїх гетьманів, яких польський уряд називав „старшими війська запорожського“. Гетьмани змінювалися надто часто, але В. Антонович називає вісім імен, щодо яких немає сумнівів.

В 1596 році старшим Війська Запорозького був визнаний Христофор Нечковський, після якого у 1597-1598 роках старшим був Т. Байбуза, опісля у 1600-1602 роках Самійло Кішка, який загинув у бою з шведами і був похований в Києві. С. Кішку в 1602 році замінив Гаврило Крутневич (або Кортневич), який теж очолив козаків у шведській кампанії. Потім були Іван Куцкович, Іван Косий. У 1606 году козацьким гетьманом був Григорій Ізапович, за ним у 1610 році Григорій Тискшевич. Також до переліку гетьманів у 1596-1618 роках В. Антонович додає Дмитра Барабаша, який був козацьким гетьманом в 1617 році. Зберігся його указ переяславській козацькій старшині, виданий у Черкасах 7 березня 1617 року, про повернення переяславському козакові Гаврилові Колушкевичу землі, яку захопили у нього переяславські козаки Саченки.

Отже, з Черкащини походить не лише гетьман Богдан Хмельницький, а й Тихін Байбуза з села Байбузи.

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич
Редактор: Левко Хмельковський

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800
Fax (973) 644-9510

E-mail: svoboda@svoboda-news.com
Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: \$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.
Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення	Володимир Гончарик ☎ (973) 292-9800 x 3040 Fax (973) 644-9510 E-mail advertising@ukrweekly.com
Передплата	Володимир Гончарик ☎ (973) 292-9800 x 3040 E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода“ або її видавця.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Дональд Трамп не є ворогом України

Вияв зневаги до Президента США Дональда Трампа став тепер модним. Звичайно, свобода слова – це право людини, але мова про те, що Президент Д. Трамп є ворогом України як і Володимир Путін, перетинає межу пристійності. А саме так пише Андрій Піонтковський в статті „Трамп такий самий ворог України, як Путін” (передрук з „Газети по-українськи”, „Свобода”, 11 жовтня).

Таке абсурдне переконання є типовою ознакою РПН – розладу підроблених новин (Fake News Syndrome). РПН – це серйозна недуга, яка позбавляє людину здатності раціонального думання і затуманює розум особистими упередженнями. РПН не пощадило і автора згаданої статті, тому постараємося йому допомогти.

Порівняймо цих двох ворогів України: В. Путін підтримує антиукраїнських сепаратистів у веденні війни проти України, в якій загинули та були ранені вже тисячі

людей. Його метою, шляхом репресій і війни проти України, є відновити давню російську імперію. Цей замах розпочався вторгненням в Крим, відтак в східню Україну.

Д. Трамп, на відміну від попереднього президента, схвалив значне надання летальної збройної допомоги для України. В додатку США під проводом Д. Трампа співпрацює з Україною у виробництві збройної техніки. Для здобуття бойової готовності збройні сили США і України ведуть спільні воєнні вправи в східній Україні і на Чорному морі. Українські війська протистояли вже п'ять років російській агресії, що свідчить про ефективність наданої допомоги.

Висновок цього порівняння доводить, що Д. Трамп – не ворог України, а приятель. Проте людина, котра страждає на РПН, вирішить всупереч, що Д. Трамп – ворог України, і на доказ заявить, що Д. Трамп допомогу відкликав та ще й порадив новообраному Президен-

тові України Володимирові Зеленському йти до В. Путіна. Однак це не доводить, що Д. Трамп – ворог України, коли врахувати обставини подій.

Всім відомо, що в Україні процвітає корупція. Якщо США надає Україні допомогу, обов'язком президента США є перевірити і упевнитися, що надана допомога потрапляє на намічену ціль, а не в „чорну діру”. Однією з таких „чорних дір” стала українська компанія „Бурізма”, яка стала об'єктом розслідування щодо корупції ще за Президента Петра Порошенка. Розслідування, однак, було відкликано і прокурор був звільнений внаслідок тиску Джо Байдена, тодішнього віце-президента США, син якого Гантер служив в Раді директорів „Бурізма”, де одержував шалену платню.

Щоб з'ясувати питання корупції в „Бурізма”, Д. Трамп в телефонній розмові попросив В. Зеленського це відкликано розслідування відновити, на що В. Зеленський згодився.

Для гарантії Д. Трамп вирішив тимчасово припинити допомогу Україні. Це припинення він досить швидко зняв і надання допомоги продовжується дотепер звичним порядком.

З'явилися сумніви, чи допомога США Україні на війну проти Росії є дійсною. В. Зеленський 1 жовтня погодився прийняти „формулу Штайнмаєра” на перемир'я з Росією і приготувався до зустрічі з В. Путіним. Хоч як завзято В. Зеленський виправдувався, його рішення було сприйняте як капітуляція і здача. Внаслідок виникли гнівні протести по усій Україні з гаслом „Капітуляції ні!”. Капітуляція, обумовлена „формулою Штайнмаєра” означатиме, що минула і майбутня допомога США Україні змарнована. Якщо Д. Трамп сказав В. Зеленському йти до В. Путіна, це було сказано вірно, хоч запізно.

Андрій Мельник,
Чикаго

Едвард Козак застерігав Європу

Колись давно хтось з сусідів позичив мамі часопис „Лис Микита”, я його погортав і прочитав у ньому саркастично-гумористичний вірш Едварда Козака з приводу подій у передвоєнній Європі восени 1938 року та взимку 1939 року. Саме тоді Адольф Гітлер загарбав чеську територію, віддав частину землі Мадярщині і Польщі, створив нову державу Словаччину.

Пам'ятаю, що Е. Козак писав:

*Адольф Гітлер перишиє в світі,
Бек танцює польку в літі,
Ворошилов сушить зуби,
Гаха ходить в ліс по губи...*

Далі автор згадав Сталіна і Манджурію, але слів я вже не можу пригадати. Може хтось має це число часопису? Моя адреса: John Sadowey, 54560 Princess Ave., Elkhart IN 46514-4628.

Іван Садовий,
Елгарт, Індіана

У Верховній Раді...

(Закінчення зі стор. 3)

і згадуваний вже В. Комаров. Хід розслідування останнього злочину пообіцяв контролювати Президент Володимир Зеленський.

Н. Шуфріч нагадав, що напади на журналістів прирівнюються до нападів на правоохоронців, але самі правоохоронці не дуже реагують на заяви журналістів про погрози та не завжди розцінюють побиття як напад на журналіста, а кваліфікують його як хуліганство.

Заступник Міністра внутрішніх справ України Антон Геращенко повідомив, що невдовзі на інтернет-сторінці міністерства з'явиться спеціальний розділ про злочини проти журналістів та хід їх розслідування, у якому буде об'єктивно висвітлюватися інформація про статистику і те, на якому етапі розгляду перебувають ці справи.

Міністер культури, молоді та спорту України Володимир Бородинський наголосив, що потрібен баланс між захистом інформаційного простору і свободи слова. І пригрозив журналістам кримінальною відповідальністю за розповсюдження маніпулятивної та неправдивої інформації.

Виступили на слуханнях і гості. Голова Моніторингової місії ООН з прав людини в Україні Матильда Богнар зазначила, що з листопада

2017 року місія встановила 96 нападів та актів залякування журналістів та активістів в Україні. Вона звернула увагу на те, що розслідування таких справ часто затягується, і порекомендувала депутатам створити окрему тимчасову слідчу комісію, яка б займалася такими злочинами.

Директор Представництва „Freedom House” в Україні Метью Шааф звернув увагу на відсутність результатів гучних справ проти журналістів в Україні і особливо наголосив на потребі фізичного захисту журналістів в Україні та захисту від тиску на них.

У цьому він повністю суголосний з головою С. Томіленком, який діяльність, спрямовану на фізичний захист журналістів, визначив пріоритетною в роботі очолюваної ним Спільки.

Отже, парламентські слухання щодо безпеки діяльності журналістів в Україні таки відбулися, і це, напевне, найголовніший підсумок цього дійства.

Коли власний кореспондент „Укрінформу” Роман Сущенко, якого нещодавно визволили з російського полону, вийшов на трибуну, більшість присутніх встала, аплодуючи герою. Але деякі журналісти залишилися сидіти. До речі, за його визволення боролися українська та міжнародні правозахисники, але далеко не всі українські журналісти.

Дивна позиція Німеччини

Невизнання Бундестагом Німеччини Голодомору 1932-1933 років в Україні геноцидом зовсім не логічне. У червні 2016 року Бундестаг визнав геноцидом Вірменський геноцид 1916 року, спричинений турками. 20 років раніше Німеччина визнала єврейський Голокост та призначила день 27 січня Днем пам'яті, що через 10 років визнала також ООН.

Минулого тижня Міністерство закордонних справ Німеччини направило письмо до Бундестагу з пропозицією не визнавати Голодомор 1932-1933 років геноцидом, бо щойно у 1952 році Німеччина приєдналася до Конвенції ООН про запобігання та покарання геноциду з 1948 року, а, мовляв, до того часу поняття геноциду не було.

От такі дива.

Посольство України у Берліні звинуватило українську сторону Окремої спільної комісії українських та німецьких істориків у бездіяльності. Українську частину комісії очолює історик зі Львова Ярослав Грицак, який ствердив, що становище німців без сенсу, але заявив про брак документації про намір Йосифа Сталіна окремо карати українців, як причину становища Німеччини.

Мабуть Я. Грицакові невідомий лист Й. Сталіна до Лазара Кагановича з 11 серпня 1932 року, де вимагає придушити українські націоналістичні тенденції, постановою Центрального комітету Комуністичної партії і Раднаркому СРСР від 14 грудня 1932 року про хлібозаготівлі на Україні, Північному Кавказі і в західних областях, в якій Москва недвозначно визначила своє ставлення до українізації та пов'язала це ставлення з хлібозаготівлею та ненаданням кончею допомогою продуктами а також Директиву уряду СРСР і партії з 22 січня 1933 року про попередження масових виїздів голодних

селян по продукти. Ці три документи стосувалися лише українців і є незаперечним доказом геноцидного характеру Голодомору 1932-1933 років.

Приємно було почути останнє зізнання виконуючого обов'язки Посла США у Києві Віліяма Тейлора, який давав свідчення перед Конгресовою комісією, яка розглядає імпічмент Президента США. Посол В. Тейлор сказав:

„Сьогодні є дві історії про Україну. Перша є та, яку ми обговорюємо сьогодні і яку Ви чуєте останні два тижні. У цій історії Україна є об'єктом. Але є друга історія про Україну – позитивна, понадпартійна. У цій другій історії Україна є суб'єктом. Це про молодих людей у молодій нації, які намагаються звільнитися від минулого, надіючись, що їхня нова влада остаточно принесе нову Україну, горду своєю незалежністю від Росії, з бажанням долучитися до західних інституцій та жити безпечним та достатнім життям.

Ця історія окреслює націю, яка влаштує демократичний націоналізм, подібний до того, що є у нас в Америці. Через стратегічну важливість України у нашому багатстві творити єдину, вільну Європу, через республіканські та демократичні адміністрації ми майже 30 років підтримували Україну. Ми повинні гордитися нашою підтримкою й тим, що ми дали відсіч агресії диктатора проти демократичного сусіда. Цю другу історію я лишаю з Вами сьогодні”.

Треба надіятись, що такі відносини будуть довготривалими і не тільки з США, але також з Німеччиною. А з нашими українофобами ми вже дамо собі раду. У кожному випадку треба працювати. Бездіяльність неприпустима.

Аскольд С. Лозинський
Нью-Йорк

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union

САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК
Федеральна Кредитова Кооператива

**Скористайте
з наших
відсоткових
ставок!**

2.94% APY*

5 Year Certificate

2.74% APY*

3 Year Certificate

2.58% APY*

2 Year Certificate

2.43% APY*

1 Year Certificate

**Оберіть
найкращий
термін для
Вас!**

*APY - Відсоток у річному відношенні з денно нарахованою дивідендою. Штраф нарахований за передчасне закриття сертифікату. Мінімальна сума на відкриття сертифікату - \$500.00. Дивіденда може бути змінена в будь який час та діє з 10/1/2019 року.

Відвідайте наші відділення за адресами:

MAIN OFFICE:

108 Second Ave
New York, NY 10003
Tel: (212) 473-7310
Fax: (212) 473-3251

ASTORIA:

32-01 31st Street
Astoria, NY 11106
Tel: (718) 626-0506
Fax: (718) 626-0458

LINDENHURST:

226 N 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: (631) 867-5990
Fax: (631) 867-5989

UNIONDALE:

226 Uniondale Ave
Uniondale, NY 11553
Tel: (516) 565-2393
Fax: (516) 565-2097

KERHONKSON:

6329 Route 209
Kerhonkson, NY 12446
Tel: (845) 626-2938
Fax: (845) 626-8636

Toll Free (888) SELF-REL

Email: Info@selfreliancenyc.org

Website: www.selfreliancenyc.org

Трибуна Українського Народного Союзу

УНСоюз святкує 125 років: Фотофакт з історії, 1989

На цій світлині показано колишніх працівників Союзівки в Кергонксоні, Нью-Йорк, на товариському з'їзді 17-19 листопада 1989 року. Це був перший з'їзд працівників Союзівки, тоді оселі Українського Народного Союзу (від 2015 року Українська Народна Фундація – неприбуткова організація 501(c)(3) стала власницею Центру Української Спадщини на Союзівці). Андрій Оприско писав у газеті „The Ukrainian Weekly“,

що це була зустріч українців різних поколінь на вшанування їхньої праці в минулих роках. „Впродовж років, нагода працювати на Союзівці підчас одного чи двох літніх сезонів була приємним досвідом для багатьох людей. Щорічною дружньою працею на оселі ми перетворили її на місце дружби з ностальгічним спомином для усіх працівників. Зустріч працівників була нагода відбути незабутні „вакації” на Союзівці,

святкувати та забавитися”. Учасники товариської зустрічі приїхали з Нью-Йорку, Нью-Джерзі, Фльориди, Ілиной та інших штатів. На зустрічі було вшановано легендарного управителя Союзівки Володимира Кваса. (Фото: Роман Івасівка)

На веб-сторінці УНСоюзу читачі можуть переглянути фотоархів з історії організації. Фотоархів доповнюється і вдосконалюється. Загляньте тут: unainc.org/una/the-una-is-125-years-old/.

LONG TERM ANNUITIES

4.00%*
9 YEAR

3.75%*
7 YEAR

CALL US TODAY!
888-538-2833

3.25%*
5 YEAR

*FIRST YEAR RATE
ALL ANNUITY RATES
SUBJECT TO CHANGE
NOT AVAILABLE
IN ALL STATES

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
2200 ROUTE 10, PARSIPPANY, NJ 07054 • WWW.UNAINC.ORG

INSURING OUR COMMUNITY
125 YEARS

Ансамбль Бандуристок Північної Америки.

ФОТОЗВІТ: УНСоюз святкує своє 125-річчя

Солістка Христина Соловій.

Як раніше повідомлено, 2 листопада у концертній залі Коледжу св. Єлизавети в Моріставні, Нью-Джерзі, відбулося урочисте відзначення 125-річчя Українського Народного Союзу. Прибутки з вечора призначені на Залізний Фонд Публікації УНСоюзу, „Свободи” та „Українського Тижневика” („The Ukrainian Weekly”), яким керує Українська Народна Фундація. На цих сторінках – фотографії з величного концерту, виставки історії УНСоюзу та прийняття для спонзорів та організаторів концерту. Усі фотографії Богдана Грицьвіа.

Танцювальний ансамбль „Шумка“ виконує „Клясичний Гопак”.

Хореографічна композиція „Традиції в русі”.

Христина Соловій разом з своїм гуртом музикантів.

Скрипаль-віртуоз Василь Попадюк.

Гості на концерті (зліва): Браєн Райлі, Діяна Гованська Райлі, Тарас Одуляк, голова Організації Оборони Лемківщини Марко Гованський з дружиною Марією Гривною.

Василь Попадюк і Христина Соловій на прийнятті з радним УНСоюзу Миколою Філем (зліва) та Богданом Пужиком.

Єпископ Павло Хомницький з радою УНСоюзу Оксаною Станько (зліва) та Квіткою Семанишин.

Головний Операційний Директор/Головний Секретар Юрій Симчик дякує спонсорам, організаторам та виконавцям концерту.

Провідні членки Союзу Українок Америки (зліва): Наталія Павленко, Валентина Табака, голова СУА Маріянна Заяць, Надя Нинка.

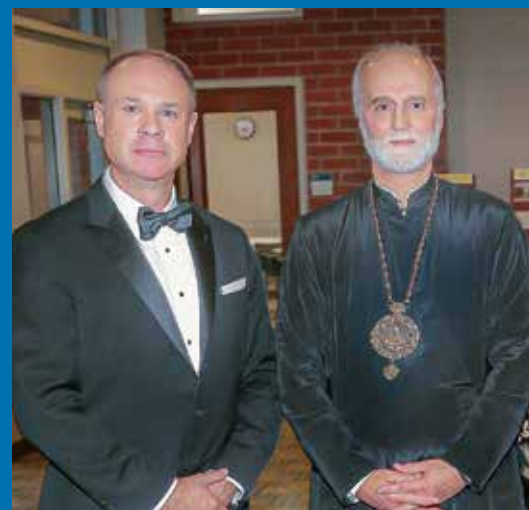
Юначки-добровольці (у вишиванках), які допомагали в день концерту, з гостями.

Єпископ Василь Лостен біля виставки.

Частина виставки про історію Українського Народного Союзу.

Митрополит Української Католицької Церкви Борис Гудзяк з ведучим концерту Романом Гірняком.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Конкурс присвятили Ліні Костенко

Організатори та учасниці конкурсу. (Фото: Центр студій спадщини Патріярха Йосифа Сліпого)

ДЖЕНКІНТАВН, Пенсильванія. – 6 листопада в Академії св. Василя Великого відбувся конкурс деклямації на честь видатної української письменниці, поетеси-шістдесятниці Ліни Костенко. Поетичні змагання, у яких взяли участь сім учениць, організував Центр студій спадщини Патріярха Йосифа Сліпого, що діє при Релігійному Товаристві Українців Католиків „Свята Софія“ США. Це був четвертий конкурс, який відбувся у Академії з ініціативи „Святої Софії“.

Жюрі у складі голови „Святої Софії“ Ірини Іванкович, професора Ла Саль університету Леоніда Рудницького та заступниці директорки Академії Олександри Пенкальської оцінювали учасниць за плавністю деклямації, чіткістю вимови, інтонацією, артистичністю виконання, драматизмом деклямації, поставою.

Учениці читали вірші українською та англійською мовами в перекладі професора славистики Університету штату Пенсильванія Михайла Найдана.

У конкурсі перемогли: перше місце – Анастасія Блощинська, друге місце – Меделин Зетик, третє місце – Александра Моргенстерн.

Слова привіту до організаторів та учасників конкурсу надіслала Л. Костенко. Вона подякувала Релігійному Товариству Українців Католиків „Свята Софія“ США за вечір, присвячений її поезії й написала:

„Озиваюсь до Вас „крізь роки і печалі“ з побажанням добра і щастя, творчої енергії, сили духу і солідарності в нашій спільній праці задля майбутнього України в черговий складний момент її історії. Слово – це простір свободи, тож долає будь-які відстані. Дякую за цю несподівану радість зустрічі – і вітаю Вас своїми ж рядками:

*Душа – єдина на землі держава,
Де є свобода чиста як озон.
Кордон душі проходить над світами
А там нема демаркаційних зон“.*

Під час нагородження члени журі відзначили високий рівень підготовки учасниць, яких було нагороджено грамотами та нагородами. Головний спонзор події – Центр студій спадщини Патріярха Йосифа Сліпого – подбав про нагороди для переможців.

Товариство „Свята Софія“ США

Учні написали радіодиктант

Учасники у Брукліні Всеукраїнського радіодиктанту національної єдності. (Фото: Лариса Заник)

Мирослава Роздольська

БРУКЛІН, Нью-Йорк. – У День української писемності, 9 листопада, учні 6-11-ої клас Школи українського мовознавства „Нова хвиля“ разом зі своїми учителями третій рік поспіль долучились до загальнонаціональної акції – 19-го Радіодик-

танту національної єдності.

Всеукраїнський радіодиктант національної єдності був започаткований у 2000 році як один із символів єднання української нації. Відтоді щороку українці по всьому світу можуть взяти участь у написанні диктанту й перевірити свої знання рідної мови.

Вшанували героїв України

Спільний хор станиці Пласту і осередку Спілки Української Молоді.

Марійка Дупляк

ПАСЕЙК, Нью-Джерсі. – 3 листопада під патронатом Відділу Українського Конгресового Комітету Америки (УККА), місцеві громадські організації – осередок Спілки Української Молоді, станиця Пласту, „Рідна Школа“, осередок „Нової Української Хвилі“ 3-ій Відділ Організації Оборони Лемківщини, Фондація Українського Народного Дому та Українська Центральна – влаштували Свято Героїв, щоб вшанувати героїв України минулщини та сьогодення.

Свято відкрила голова Відділу

УККА Марійка Дупляк, яка привітала присутніх, а відтак під звуки гімну ОУН у виконанні Володимира Габури та Романа Радзика хорунжі внесли прапори.

Панахиду за упокій душ українських героїв відслужив парох Української католицької церкви св. о. Миколая о. Андрій Дудкевич з участю хору цієї церкви.

Сцена була прикрашена портретами Романа Шухевича і Степана Бандери, прапорами та маками. „Мак – це квітка пам'яті – сказала М. Дупляк – він є символом пам'яті

(Закінчення на стор. 17)

Святковий обід провели на підтримку УКУ

Микола Галів

НЮ-ЙОРК. – Протягом багатьох років „Приятелі Українського Католицького Університету Нью-Йорку“ й Української Католицької Освітньої Фондації (УКОФ) у Чикаго в першу неділю листопада влаштовують святковий обід, який називають бенкетом.

УКУ був ідеєю Митрополита Андрея Шептицького, яку здійснив Митрополит Йосиф Сліпий у 1969 році в Римі. Його вихованці о. д-р Михайло Демид і д-р Борис Гудзяк й інші відновили у Львові Бословську Академію й заснували Інститут запису усної історії переслідування Української Католицької Церкви. На цій основі формувався і вирослав Український Католицький Університет у Львові, який освятив і благословив Патріярх Мирослав (Любачівський), а згодом Папа Іван Павло II освятив наріжний камінь УКУ.

Виросло унікальне університетське містечко УКУ, де навчаються студенти-католики не тільки з різних куточків України, а й з-за кордону. УКУ визнаний, як науковий осередок у християнському науковому світі.

3 листопада понад 260 осіб взяли участь у святковому обіді, що відбувся у Сейнт Ріджес готелі в Нью-Йорку. Декому довелося з жалем відмовити з браку місця. Ведучими програми були колишній голова УКОФ Джон Курі та довголітня працівниця УКУ у Львові Ольга Зарічинська, які привітали Митрополита Бориса і всіх при-

сутніх. Трапезу освятив і поблагословив довголітній подвижник УКУ священник українського походження Римо-Католицької Церкви о. Майкел Пері.

Після обіду прозвучало слово видатного і довголітнього дипломата Великої Британії та Посла до України Роберта Бринклі, сучасного сенатора УКУ. Він розповів, як познайомився з Україною та її проблемами. За порадою українських приятелів він завітав до Львова, оглянув університетське містечко УКУ й був приємно вражений побаченням.

Голова УКОФ Олесь Кузьма привітав учасників і подякував за моральну й матеріальну підтримку УКУ. Були оголошені імена осіб й організацій, які пожертвували великі суми грошей, серед них Українська Федеральна Кредитова Кооператива „Самопоміч“ в Нью-Йорку. Як стало відомо, було зібрано близько 500 тис. дол.

Заслужена артистка України Оксана Муха перенесла аудиторію у світ українського співу і виконала низку українських народних пісень, на які аудиторія відгукнулася щедрими оплесками.

Митрополит Борис у своєму слові підкреслив, що випусники УКУ займають провідні громадські і політичні позиції, згадав і про своє минуле, сучасне формування Української Церкви, вказуючи світлу перспективу, до якої веде УКУ. 24 листопада буде день народження Митрополита Бориса, то аудиторія побажала йому міцного здоров'я і заспівала „Многая літа“.

Вітати Осені

ВІДКРИЙТЕ ДЛЯ СЕБЕ
НАШІ ПЕРЕВАГИ

VISA

Переказ балансів та нові покупки

1.99% APR*
протягом
6 місяців

БЕЗ ОПЛАТИ ЗА ПЕРЕКАЗ БАЛАНСУ

виповніть аплікацію на SELFRELIANCE.COM

Відкрийте нову «Selfreliance» Visa® кредитну картку або використовуйте вже існуючу з 12 жовтня 2019р. по 30 листопада 2019р. та отримайте спеціальну відсоткову ставку 1,99% APR* на будь-який переказ балансів і нові покупки протягом 6-ти місяців.

ДЛЯ ВЛАСНИКІВ НОВИХ ТА ІСНУЮЧИХ «SELFRELIANCE» VISA® КРЕДИТНИХ КАРТОК.

*APR = Annual Percentage Rate. Transactions completed 10/12/2019 through 11/30/2019 will receive 1.99% APR for 6 months from date of transaction. Finance charges will begin accruing on date of transaction. After the promotional time frame expires, remaining balance will migrate to the standard APR applicable on Selfreliance VISA® accounts. The current APR is 14.9% for Visa® Classic credit card and 9.9% for Visa® Platinum Preferred credit card. Qualification is based on an assessment of individual creditworthiness and our underwriting standards. For further information, please call toll free 1.888.222.8571. All SFCU loan programs rates and terms are subject to change at any time without notice.

EQUAL OPPORTUNITY LENDER

Home Office: 2332 W. Chicago Ave., Chicago IL 60622, 773-328-7500

SELFRELIANCE.COM

5000 N. Cumberland Ave., Chicago, IL 60656
136 E. Illinois Ave. #100, Palatine, IL 60067
302 E. Army Trail Rd., Bloomingdale, IL 60108

773-589-0077
847-359-5911
630-307-0079

734 Sandford Ave., Newark, NJ 07106
558 Summit Ave., Jersey City, NJ 07306
60-C N. Jefferson Rd., Whippany, NJ 07981

973-373-7839
201-795-4061
973-887-2776

26495 Ryan Rd., Warren, MI 48091
11838 Jos. Campau, Hamtramck, MI 48212
7345 Orchard Lake Rd., West Bloomfield, MI 48322

586-757-1980
313-366-0055
248-487-0330

Повідомлення для Членів 501-го Відділу УНСоюзу

З нагоди 125-ти ліття заснування Українського Народного Союзу був створений новий Відділ в окрузі Філадельфія.

З днем 1-го листопада 2019 року обов'язки секретаря новоутвореного 501-го відділу імені «125-ти ліття УНСоюзу» буде виконувати **Любов Шумило**

Просимо всіх членів відділу звертатися у всіх справах членства та життєвого страхування в УНСоюзі на адресу:

Mrs. Lyubov Shumylo,
9404 Hilsbach St., Philadelphia, PA 19115
215-969-9646

Повідомлення для Членів 78-го Відділу УНСоюзу

З днем 1-го листопада 2019 року відділ 78-ий з'єднався з відділом 47-им, секретарем якого є **Оксана Козьяк**.

Просимо усіх членів відділу в справах членства і забезпечення в УНСоюзі звертатися на адресу:

Mrs. Oksana Koziak, 1930 Greenleaf St.
Bethlehem, PA 18017; Tel.: 610-867-4052

Повідомлення для Членів 116-го Відділу УНСоюзу

З днем 1-го листопада 2019 року відділ 116-ий з'єднався з відділом 501-им секретарем якого є **Любов Шумило**.

Просимо усіх членів відділу в справах членства і забезпечення в УНСоюзі звертатися на адресу:

Mrs. Lyubov Shumylo, 9404 Hilsbach St.,
Philadelphia, PA 19115; Tel.: 215-969-9646

Повідомлення для Членів 367-го Відділу УНСоюзу

З днем 1-го листопада 2019 року обов'язки секретаря 367-го відділу УНСоюзу перебрала нова секретарка - **Кетрін Сверіда**.

Просимо всіх членів відділу звертатися у всіх справах членства та життєвого страхування в УНСоюзі на адресу:

Kathryn Sweryda
90 Karlan Dr.
Rochester, NY 14617
585-342-2089 • Kathy-sweryda@rge.com

Повідомлення для Членів 164-го Відділу УНСоюзу

З днем 1-го листопада 2019 року відділ 164-ий з'єднався з відділом 7-им, секретарем якого є **Вільям Словік**.

Просимо усіх членів відділу в справах членства і забезпечення в УНСоюзі звертатися на адресу:

Mr. William J. Slovik, 33 S. Hancock St.
McAdoo, PA 18237; Tel.: 570-929-2301

Повідомлення для Членів 169-го Відділу УНСоюзу

З днем 1-го листопада 2019 року відділ 169-ий з'єднався з відділом 7-им, секретарем якого є **Вільям Словік**.

Просимо усіх членів відділу в справах членства і забезпечення в УНСоюзі звертатися на адресу:

Mr. William J. Slovik, 33 S. Hancock St.
McAdoo, PA 18237; Tel.: 570-929-2301

Повідомлення для Членів 16-го Відділу УНСоюзу

З днем 1-го листопада 2019 року відділ 16-ий з'єднався з відділом 5-им, секретарем якого є **Мая Лев**. Просимо усіх членів відділу в справах членства і забезпечення в УНСоюзі звертатися на адресу:

Mrs. Maya Lew, 20 Zolota Osin Rd.
Kerhonkson, NY 12446; Tel.: 703-568-4584

Повідомлення для Членів 57-го Відділу УНСоюзу

З днем 1-го листопада 2019 року відділ 57-ий з'єднався з відділом 13-им, секретарем якого є **Микола Філь**. Просимо усіх членів відділу в справах членства і забезпечення в УНСоюзі звертатися на адресу:

Mr. Nicholas Fil, 105 Latham Ridge Rd.,
Latham, NY 12110-3024; Tel.: 518-785-7596

Повідомлення для Членів 63-го Відділу УНСоюзу

З днем 1-го листопада 2019 року відділ 63-ий з'єднався з відділом 161-им, секретарем якого є **Микола Дяківський**. Просимо усіх членів відділу в справах членства і забезпечення в УНСоюзі звертатися на адресу:

Mr. Nicholas Diakowsky, 2065 Ridge Rd. EXT
Ambridge, PA 15003; Tel.: 724-622-9355

Повідомлення для Членів 216-го Відділу УНСоюзу

З днем 1-го листопада 2019 року відділ 216-ий з'єднався з відділом 162-им, секретарем якого є **Юрій Федорійчук**.

Просимо усіх членів відділу в справах членства і забезпечення в УНСоюзі звертатися на адресу:

Mr. George B. Fedorijczuk, 3520 Sussex Ln.
Philadelphia, PA 19114; Tel.: 215-632-8560

Повідомлення для Членів 230-го Відділу УНСоюзу

З днем 1-го листопада 2019 року відділ 230-ий з'єднався з відділом 112-им, секретарем якого є **Леся Оленчук**.

Просимо усіх членів відділу в справах членства і забезпечення в УНСоюзі звертатися на адресу:

Mrs. Alice Olenchuk, 10224 Chrystal Spring Dr.
N. Royalton, OH 44133; Tel.: 440-457-7357

Повідомлення для Членів 231-го Відділу УНСоюзу

З днем 1-го листопада 2019 року відділ 231-ий з'єднався з відділом 10-им, секретарем якого є **Любов Стрілецька**. Просимо усіх членів відділу в справах членства і забезпечення в УНСоюзі звертатися на адресу:

Mrs. Lubov Streletsky, 9804 Hardy Rd.
Philadelphia, PA 19115; Tel.: 215-677-3020

Повідомлення для Членів 240-го Відділу УНСоюзу

З днем 1-го листопада 2019 року відділ 240-ий з'єднався з відділом 112-им, секретарем якого є **Леся Оленчук**. Просимо усіх членів відділу в справах членства і забезпечення в УНСоюзі звертатися на адресу:

Mrs. Alice Olenchuk, 10224 Chrystal Spring Dr.
N. Royalton, OH 44133; Tel.: 440-457-7357

Повідомлення для Членів 242-го Відділу УНСоюзу

З днем 1-го листопада 2019 року відділ 242-ий з'єднався з відділом 47-им, секретарем якого є **Оксана Козьяк**. Просимо усіх членів відділу в справах членства і забезпечення в УНСоюзі звертатися на адресу:

Mrs. Oksana Koziak, 1930 Greenleaf St.
Bethlehem, PA 18017; Tel.: 610-867-4052

Повідомлення для Членів 245-го Відділу УНСоюзу

З днем 1-го листопада 2019 року відділ 245-ий з'єднався з відділом 501-им секретарем якого є **Любов Шумило**. Просимо усіх членів відділу в справах членства і забезпечення в УНСоюзі звертатися на адресу:

Mrs. Lyubov Shumylo, 9404 Hilsbach St.,
Philadelphia, PA 19115; Tel.: 215-969-9646

УНСоюз був ключовим...

(Закінчення зі стор. 5)

про українців в Америці, альманахи тощо.

Найголовніше, мабуть, це провідний елемент УНСоюзу, здається, звичайних людей, які дали підставу для найбільших зрушень українців в США, таких як оформлення центральної репрезентації українців в США, Українського Конгресового Комітету Америки, побудови пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашингтоні, вплив на поширення інформації про Голодомор серед американців, і навіть визнання незалежної української держави речниками Білого Дому, Державним департаментом і Конгресом США.

УНСоюз був ключовим взагалі в організаційних питаннях української діаспори (і не тільки в Америці), оформленням Світового Конгресу Українців. Першим президентом СКУ з Америки був головний президент УНСоюзу, який також був ексекютивним віце-президентом УККА. Можна перечислити багато більше заслуг. Важко уявити

собі здобутки української громадськості у США без УНСоюзу.

В ретроспективі нашої, тобто української, історії у США, а зокрема історії УНСоюзу, його творці, довголітні трудівники та службовці заслуговують на велике визнання не тільки від української діаспори, але і від сьогоденної України. Коли говорити, що найкращими послами України у США є українська діаспора, то у першу чергу тут заслуга УНСоюзу та, напевно, найвпливовіших українських мереж, які створив та профінансував УНСоюз. До збереження цієї діаспори з мандатом допомоги батьківщині ніхто не зробив більше. Бо без перебільшення можна ствердити, що „Батько Союз“ і „Мати Свобода“ породили у США дитя, що назвалося українська зорганізована діаспора. Ця діаспора виростала також і незалежно, але її пологи і напрямлення прийшло від її родичів. На відзначення великої річниці 125 років, мабуть, це замало наголошено. Честь і слава Українському Народному Союзові! Я схильно голову перед його основоположниками і довголітніми трудівниками.

Повідомлення для Членів 266-го Відділу УНСоюзу

З днем 1-го листопада 2019 року відділ 266-ий з'єднався з відділом 13-им, секретарем якого є **Микола Філь**. Просимо усіх членів відділу в справах членства і забезпечення в УНСоюзі звертатися на адресу:

Mr. Nicholas Fil, 105 Latham Ridge Rd.,
Latham, NY 12110-3024; Tel.: 518-785-7596

Повідомлення для Членів 364-го Відділу УНСоюзу

З днем 1-го листопада 2019 року відділ 364-ий з'єднався з відділом 102-им, секретарем якого є **Ольга Палащенко**. Просимо усіх членів відділу в справах членства і забезпечення в УНСоюзі звертатися на адресу: **Mrs. Olga Palaschenko**,

2831 Grantwood Dr., Cleveland, OH 44134;
Tel.: 440-843-8142, • olgapalaschenko@yahoo.com

Повідомлення для Членів 267-го Відділу УНСоюзу

З днем 1-го листопада 2019 року відділ 267-ий з'єднався з відділом 325-им, секретарем якого є **Барбара Цюпа**. Просимо усіх членів відділу в справах членства і забезпечення в УНСоюзі звертатися на адресу:

Mrs. Barbara Chupa, 240 E. 6th St.
New York, NY 10003; Tel.: 212-674-5340

Повідомлення для Членів 372-го Відділу УНСоюзу

З днем 1-го листопада 2019 року відділ 372-ий з'єднався з відділом 37-им, секретарем якого є **Оксана Станько**. Просимо усіх членів відділу в справах членства і забезпечення в УНСоюзі звертатися на адресу:

Mrs. Oksana Stanko, 32 Peachtree Rd.
Basking Ridge, NJ 07920; Tel.: 908-766-9644

Повідомлення для Членів 271-го Відділу УНСоюзу

З днем 1-го листопада 2019 року відділ 271-ий з'єднався з відділом 283-им, секретарем якого є **Стефан Лисяк**. Просимо усіх членів відділу в справах членства і забезпечення в УНСоюзі звертатися на адресу:

Mr. Stefan Lysiak, 3202 Barrington Way,
Auburn, NY 13021; Tel.: 315-253-7282

Повідомлення для Членів 376-го Відділу УНСоюзу

З днем 1-го листопада 2019 року відділ 376-ий з'єднався з відділом 345-им, секретарем якого є **Олександр Полец**. Просимо усіх членів відділу в справах членства і забезпечення в УНСоюзі звертатися на адресу:

Mr. Alexander Poletz, 2572 Kenzie Terr., Apt.108,
St. Anthony, MN 55418; Tel.: 612-781-8204

Повідомлення для Членів 282-го Відділу УНСоюзу

З днем 1-го листопада 2019 року відділ 282-ий з'єднався з відділом 7-им, секретарем якого є **Вільям Словік**. Просимо усіх членів відділу в справах членства і забезпечення в УНСоюзі звертатися на адресу:

Mr. William J. Slovik, 33 S. Hancock St.
McAdoo, PA 18237; Tel.: 570-929-2301

Повідомлення для Членів 382-го Відділу УНСоюзу

З днем 1-го листопада 2019 року відділ 382-ий з'єднався з відділом 47-им, секретарем якого є **Оксана Козяк**. Просимо усіх членів відділу в справах членства і забезпечення в УНСоюзі звертатися на адресу:

Mrs. Oksana Koziak, 1930 Greenleaf St.
Bethlehem, PA 18017; Tel.: 610-867-4052

Повідомлення для Членів 291-го Відділу УНСоюзу

З днем 1-го листопада 2019 року відділ 291-ий з'єднався з відділом 102-им, секретарем якого є **Ольга Палащенко**. Просимо усіх членів відділу в справах членства і забезпечення в УНСоюзі звертатися на адресу: **Mrs. Olga Palaschenko**,

2831 Grantwood Dr., Cleveland, OH 44134;
Tel.: 440-843-8142, • olgapalaschenko@yahoo.com

Повідомлення для Членів 401-го Відділу УНСоюзу

З днем 1-го листопада 2019 року відділ 401-ий з'єднався з відділом 461-им, секретарем якого є **Мирон Грох**. Просимо усіх членів відділу в справах членства і забезпечення в УНСоюзі звертатися на адресу:

Mr. Myron Groch, 16 Kevin Dr.,
Fonthill, ON L0S 1E4, CANADA; Tel.: 905-892-4336

Повідомлення для Членів 304-го Відділу УНСоюзу

З днем 1-го листопада 2019 року відділ 304-ий з'єднався з відділом 127-им, секретарем якого є **Юрій Дармограй**. Просимо усіх членів відділу в справах членства і забезпечення в УНСоюзі звертатися на адресу:

Mr. Yuri Darmograi, 13 Royal Palm Dr.
Cheektowaga, NY 14225; Tel.: 716-685-1505

Повідомлення для Членів 409-го Відділу УНСоюзу

З днем 1-го листопада 2019 року відділ 409-ий з'єднався з відділом 7-им, секретарем якого є **Вільям Словік**. Просимо усіх членів відділу в справах членства і забезпечення в УНСоюзі звертатися на адресу:

Mr. William J. Slovik, 33 S. Hancock St.
McAdoo, PA 18237; Tel.: 570-929-2301

Повідомлення для Членів 305-го Відділу УНСоюзу

З днем 1-го листопада 2019 року відділ 305-ий з'єднався з відділом 47-им, секретарем якого є **Оксана Козяк**. Просимо усіх членів відділу в справах членства і забезпечення в УНСоюзі звертатися на адресу:

Mrs. Oksana Koziak, 1930 Greenleaf St.
Bethlehem, PA 18017; Tel.: 610-867-4052

Повідомлення для Членів 417-го Відділу УНСоюзу

З днем 1-го листопада 2019 року відділ 417-ий з'єднався з відділом 112-им, секретарем якого є **Леся Оленчук**. Просимо усіх членів відділу в справах членства і забезпечення в УНСоюзі звертатися на адресу:

Mrs. Alice Olenchuk, 10224 Chrystal Spring Dr.
N. Royalton, OH 44133; Tel.: 440-457-7357

Повідомлення для Членів 316-го Відділу УНСоюзу

З днем 1-го листопада 2019 року відділ 316-ий з'єднався з відділом 367-им, секретарем якого є **Кетрін Сверида**. Просимо усіх членів відділу в справах членства і забезпечення в УНСоюзі звертатися на адресу: **Ms. Kathryn Sweryda**,

90 Karlan Dr., Rochester, NY 14617;
Tel.: 585-342-2089, Kathy-sweryda@rge.com

Повідомлення для Членів 466-го Відділу УНСоюзу

З днем 1-го листопада 2019 року відділ 466-ий з'єднався з відділом 461-им, секретарем якого є **Мирон Грох**. Просимо усіх членів відділу в справах членства і забезпечення в УНСоюзі звертатися на адресу:

Mr. Myron Groch, 16 Kevin Dr.,
Fonthill, ON L0S 1E4, CANADA; Tel.: 905-892-4336

Повідомлення для Членів 347-го Відділу УНСоюзу

З днем 1-го листопада 2019 року відділ 347-ий з'єднався з відділом 173-им, секретарем якого є **Петро Щерба**. Просимо усіх членів відділу в справах членства і забезпечення в УНСоюзі звертатися на адресу:

Mr. Peter Serba, 507 Langham Rd.
Wilmington, DE 19809; Tel.: 302-764-2684

Повідомлення для Членів 484-го Відділу УНСоюзу

З днем 1-го листопада 2019 року відділ 484-ий з'єднався з відділом 283-им, секретарем якого є **Стефан Лисяк**. Просимо усіх членів відділу в справах членства і забезпечення в УНСоюзі звертатися на адресу:

Mr. Stefan Lysiak, 3202 Barrington Way,
Auburn, NY 13021; Tel.: 315-253-7282

Повідомлення для Членів 353-го Відділу УНСоюзу

З днем 1-го листопада 2019 року відділ 353-ий з'єднався з відділом 37-им, секретарем якого є **Оксана Станько**. Просимо усіх членів відділу в справах членства і забезпечення в УНСоюзі звертатися на адресу:

Mrs. Oksana Stanko, 32 Peachtree Rd.
Basking Ridge, NJ 07920; Tel.: 908-766-9644

Повідомлення для Членів 486-го Відділу УНСоюзу

З днем 1-го листопада 2019 року відділ 486-ий з'єднався з відділом 360-им, секретарем якого є **Джудіт Гаврилюк**. Просимо усіх членів відділу в справах членства і забезпечення в УНСоюзі звертатися на адресу:

Mrs. Judith Hawryluk, 4725 Esquivel Rd.
Vacaville, CA 95688; Tel.: 716-870-6903

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Нова академія в Івано-Франківську

Мирослава Роздольська

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК. – Минулого літа я мала нагоду на запрошення проректора Олега Білоуса відвідати Богословську академію Івана Золотоустого в Івано-Франківську і була приємно вражена на якому високому сучасному рівні створено всі умови для навчання студентів.

Просторі світлі аудиторії, велика читальня зала, технічне оснащення і навіть вбиральні, з якими в Україні все ще, і навіть у знаменитому Буковелі, не все гаразд, тут за найкращими європейськими стандартами.

Академія є продовжувачем діяльності Греко-Католицької духовної семінарії в Станиславові (тепер Івано-Франківськ), закритої в 1945 році й відновленої в 1990 році в складі Івано-Франківського теологічно-катехитичного Духовного інституту, реорганізованого у 2000 році в Івано-Франківську Теологічну Академію. 30 липня 2014 року Теологічну Академію було перейменовано в Івано-Франківський богословський університет ім. св. Івана Золотоустого.

21 травня 2018 року університет було реорганізовано у Приватний заклад вищої освіти „Івано-Франківська академія Івана Золо-

тоустого“. Засновником академії є Івано-Франківське Архиепархіальне управління Української Греко-Католицької Церкви.

Приємно вразив рівень викладацького складу – це науковці, педагоги з дипломами відомих університетів Австрії, Італії, Німеччини, Польщі, Чехії та інших країн і, звісно, України. Наша розмова під час зустрічі з ректором Олександром Левицьким та викладачами, що відбулася в час активних приготувань до першого в новому статусі навчального року, була про налагодження зв'язків з дієпорними організаціями. Дати своїм студентам якнайширші знання не тільки в академічному пляні та релігійно-богословській формації, а й у патріотичному вихованні, розумінні процесів, що відбуваються у сучасному світі, вчительський склад вважає важливим і в числі пріоритетних завдань.

Академія готує фахівців у галузі богослов'я, які можуть працювати не тільки у релігійних структурах, а й у школах, засобах масової інформації, урядових і неурядових організаціях. Богослов'я, як наука, відроджується в Україні з початку її незалежності, у радянські часи вона була повністю знищена, тому закладів такого рівня не так багато. Навчальний процес має міжкон-

Бібліотекар Іванна Стрихар показує стародруки з фондів Митрополита Шептицького. (Фото: Мирослава Роздольська)

Стародруки з фондів Митрополита Андрея Шептицького у книгозбірні Богословської Академії Івана Золотоустого. (Фото: Мирослава Роздольська)

фесійний характер, незважаючи на те, що великий внесок у становлення Академії зробила Івано-Франківська єпархія Української Греко-Католицької Церкви (УГКЦ).

Особливим багатством, яким володіє бібліотека Академії, є стародруки з фонду Митрополита Андрея Шептицького. Це надзвичайно велика богословська і наукова цінність. Адже А. Шептицький був не тільки духовним провідником України, визначним церковним діячем УГКЦ, а й держав-

ником. У його працях є бачення майбутньої української держави, відповідальне ставлення до української нації і народу. Тому дуже важливо якнайширше використовувати ці праці не тільки з метою досліджень, але й у навчально-виховному процесі.

Доступ до них покищо не дуже відкритий через те, що книги старі, потребують бережливого ставлення. У сучасному світі є значно ширші – електронні можливості для користування фондами. Проте ця спадщина ще не оцифрована, оскільки бібліотека такою програмою не володіє. Завідуюча книгозбірнею Ірина Стрихар бережливо показує ці скарби. Вона розповідає також, що у бібліотеці студенти магістранти мають можливість працювати над своїми науковими роботами, оскільки до їх послуг великий вибір літератури, як богословської, історичної, так і з інших інформаційних джерел. Для ширшого доступу до цих надзвичайно цінних матеріалів ректорат шукає спонзорів для впровадження електронної програми бібліотечних фондів і запрошує до співпраці.

Поштова адреса академії: Івано-Франківська академія Івана Золотоустого, вул. Софрона Мудрого (стара назва вул. Гарбарська), 22, Івано-Франківськ, 76000, Ukraine.

Студенти та викладачі Богословської академії Івана Золотоустого разом з Митрополитом Володимиром Війтишином. (Фото: Олег Білоус)

День української писемності став святом

Георгій Лук'ячук

КИЇВ. – 9 листопада в день вшанування пам'яті Преподобного Нестора Літописця відбулося культурно-мистецьке свято до Дня української писемності та мови.

В Музеї книги і друкарства відбувся Другий поетичний турнір ім. ченця Нестора Літописця. Також до у музеї відбулися відкриті літературні читання на підтримку рідної мови, до участі в яких організатори запросили всіх бажаючих почитати свої улюблені твори.

Творчі ініціативи продовжили майстер-класи „Скрипторій“, „Лаврська друкарня“, „Мармуровання“, „Музейна папірня“. Згодом відбулися відкриття виставки та презентація мистецького проекту „МовАрт“ та круглий стіл „Імплементція Закону України „Про функціонування української мови як державної“.

Заключним етапом святкування на території Києво-Печерської Лаври став концерт популярних українських музикантів та співаків.

Переможці конкурсу читаної поезії Ігор Астапенко та Ія Кива. (Фото: Георгій Лук'ячук)

Урочисте закриття програми.

Вшанували героїв...

(Закінчення зі стор. 12)

про людські втрати, яких зазнала Україна в боротьбі за незалежність, а чорна його серединка символізує дірку від кулі. А людські жертви великі“.

Головну доповідь виголосив колишній президент УККА, віцепрезидент УККА, голова Крайового Комітету Голодомору у США та директор Вашингтонського бюро УККА – Української Національної Інформаційної Служби Михайло Савків. У своєму слові доповідач вказав, що Свято Героїв охоплює героїв усіх історичних епох: князів Київської Русі, козаків Гетьманської доби, Січових Стрільців, воїнів Армії УНР, ОУН та УПА, новітніх героїв „Небесної сотні“ та сучасної російсько-української війни.

В дальшій програмі свята, ведучими якої були Галина Семеняк

Свято відкриває голова Відділу Українського Конгресового Комітету Америки Марійка Дупляк.

та Андрій Рівний, виступали діти „Рідної школи українознавства“, які декламували вірші та співали патріотичні пісні. Емоційною точкою програми був вхід на залу „воїнів“ УПА (у виконанні членів осередку „Нової Української Хвилі“), які урочисто склали Присягу воїна УПА на вірність Україні.

Дует „Черемош“ (В. Габура і Р. Радзік) виконав декілька пісень, а відтак на сцену увійшли юнаки і юначки станиці Пласту і осередку СУМ, які разом, під диригентурою Ліліяни Худолій, виконали пісню „Мамо, чи чуєш ти мене“.

Голова Відділу УККА М. Дупляк подякувала виконавцям програми, а громаді – за чисельну участь. На завершення у виконанні усіх присутніх прозвучав державний гімн України, як символ незалежності і незламності українського народу.

Друкарня
COMPUTOPRINT Corp.
 Established 1972
 Clifton, New Jersey
виконує друкарські роботи:

- книжки (в твердій і м'якій оправі)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярські друки
- весільні запрошення (в укр. і англ. мовах)

Ваші замовлення виконуємо сумлінно, скоро і на час та з 40-літнім досвідом!
973-574-8800
 Fax: 973-574-8887
 e-mail: computopr@aol.com

ARKA
 Вишиванки, хустки, нитки, тканина до вишивання, рушники, корали, пояси, кераміка, різьба
 89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: 212-473-3550

ЕВГЕН ОСЦІСЛАВСЬКИЙ
 Ліцензований продавець страхування життя
Ukrainian National Assn., Inc.
Tel.: 480-207-7070
 e-mail: eugenemaria1968@gmail.com

МАРІЯ ДРИЧ
 Ліцензований Продавець Страхування Життя
MARIA DRICH
 Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
Tel.: 973-292-9800 ext. 3035
 e-mail: mdrich@unamember.com

DNIPRO LLC.
ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ ТА КОНТЕЙНЕРИ В УКРАЇНУ

- Туристичні послуги: авіаквитки і візи в Україну та інші країни
- Грошові перекази у всі країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки
- Телефонні картки: 80 хвилин розмови за 5 дол.

ROSELLE, NJ 645 W. 1st Ave. Tel.: (908) 241-2190 (888) 336-4776
 CLIFTON, NJ 565 Clifton Ave Tel.: (973) 916-1543
 PHILADELPHIA, PA 1916 Welsh Rd., Unit 3 Tel.: (215) 969-4986 (215) 728-6040

Заняття у грудні 2019 р. в Українському Музею

УКРАЇНСЬКІ РІЗДВЯНІ ТРАДИЦІЇ
субота, 7 грудня – ВСІ МІСЦЯ ЗАЙНЯТІ. РЕЄСТРАЦІЯ ЗАКРИТА
 Заняття для дорослих і молоді від 16 років. Учасники ознайомляться з українськими різдвяними традиціями та практично навчаться пекти калачі і книші. На курс можуть зголошуватися дорослі та студенти від 16 років.

ПРИКРАСИ НА ЯЛИНКУ
субота, 14 грудня, 2:00 – 4:00 по пол.
неділя, 15 грудня, 11:00 ранку – 1:00 по пол. або 2:00 – 4:00 по пол.
 Діти і дорослі матимуть нагоду навчитися робити традиційні прикраси на ялинку з намистин, горіхів, кольорових стрічок і паперу. Плата за навчання: дорослі – 15 дол.; студенти віком від 12 років і сеньйори – 10 дол.; діти від 7 до 12 років – 5 дол.; члени Музею дістають знижку 10%.
 Просимо зголоситися телефонічно заздалегідь: 212-228-0110.

New York State Council on the Arts with the support of Governor Andrew M. Cuomo and the New York State Legislature.
NYC Cultural Affairs This program is supported, in part, by public funds from the New York City Department of Cultural Affairs, in partnership with the City Council.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
 222 East 6th Street
 New York, NY 10003
 212.228.0110
 www.ukrainianmuseum.org

Години музею:
 від середи до неділі
 11:30 – 5:00

РІЗДВЯНИЙ БАЗАР
В Українському Музеї
7 і 8 грудня 2019 р. 11:00 – 5:00 год.

Надзвичайна нагода купити:

- різдвяні картки
- унікальні прикраси на ялинку
- ювелірні вироби
- книжки
- вишивки
- кераміку, різьблені вироби
- мистецькі твори
- домашнє печиво
- ... і багато дечого іншого!

Базар організовано добровольцями УМ, які сходяться щосереди

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
 222 East 6th Street
 New York, NY 10003
 212.228.0110
 www.ukrainianmuseum.org

Години музею:
 від середи до неділі
 11:30 – 5:00

Товариство Українських Інженерів Америки
 Українське Лікарське Товариство Північної Америки
 Український Інститут Америки

широ запрошують Вас на традиційне святкування різдвяної

ЯЛИНКИ
 з перекусом, напійками та мистецькою програмою у виконанні Учасників гурту - "ПРОМІНЬ"

в суботу, 14-го грудня 2019 р.
 (двері відкриті о год. 7:00 вечора, програма починається о год. 7:30 вечора)

в Українському Інституті Америки
 2 East 79th Street, Нью Йорк

Вступ: \$45, студенти і емерити \$35
 просимо витисувати чеки на „Ukrainian Engineers Society of America“
 за інформацією просимо звертатися до (347) 301-1612

НОВІ ВИДАННЯ

Книга про українське кладовище

Стефан Лашин

Адама Бобрович. „Kamienie, które mówią. Cmentarz greckokatolicki w Gorajcu”. „Тотем“, Іновроцлав, Польща. 120 стор., 508 фотографій, п'ять таблиць, дві мапи. Наклад 50 прим.

Книга „Kamienie, które mówią. Cmentarz greckokatolicki w Gorajcu” („Каміння, яке говорить. Греко-католицьке кладовище в Горайці”) – чергова публікація Адама Бобровича про історію села Гораєць та його колишніх жителів.

Кладовище в Горайці, разом із білокам'яними хрестами, – невід'ємний компонент краєвиду любачівської землі. Ліс, у якому розташований цей неповторний некрополь, робить це місце винятковим, таємничим, магічним. Тут відчувається непередавана енергетика та атмосфера вікової історії, яка сприяє, щоб перенестися у сферу поваги, рефлексії, душевного спокою.

Публікація є спробою відтворити надгробні написи. Вони є джерелом інформації не тільки

про померлих, але й про долю колишніх жителів села, сімейні зв'язки, побут, релігію. Наведені результати проведеної інвентаризації можуть стати цікавою основою для подальшої науково-дослідницької роботи.

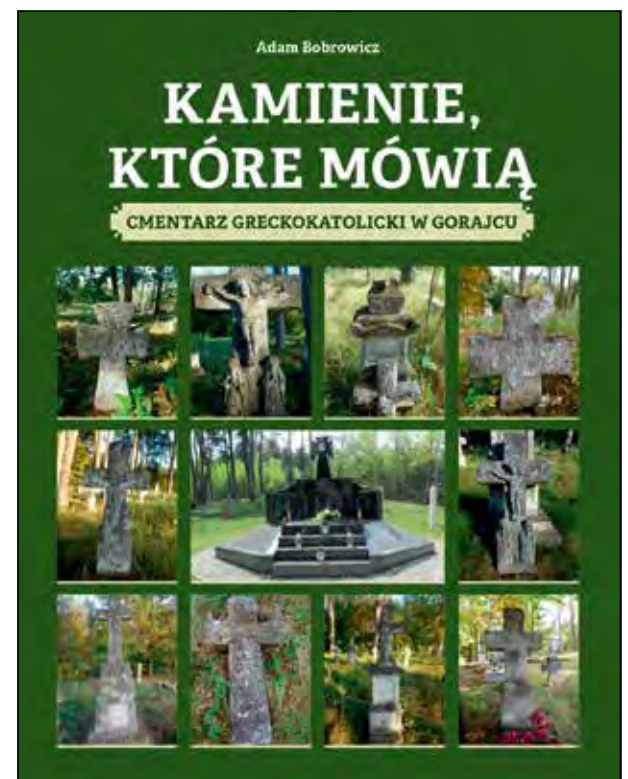
Гораєцьке кладовище – це особлива історико-релігійна пам'ятка. Усе, що тут знайдемо, побачимо, має свою історію, тому необхідно зберегти це місце і відновити його колишню красу.

На жаль, без постійної консерваційної роботи, кам'яні хрести приречені на загибель. Тому мета цієї книги є така, щоб донести до небайдужого читача заклик про пам'ять і допомогу в цій вагомій справі.

Зміст книги спрямований для тих, хто цікавиться минулим своїх предків і водночас може стати у пригоді тим, хто хотів би дізнатися долю покинутих та забутих греко-католицьких кладовищ.

Електронна адреса автора: bobrowicz.adam@gmail.com.

Гемпстед, Нью-Йорк

НАУКА

Вели мову про демографію в Україні

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – 31 жовтня завершився осінній семестр викладів Релігійного Товариства Українців Католиків „Свята Софія” США і Осередку праці Наукового Товариства ім. Шевченка (НТШ) у Філядельфії.

Заключну лекцію на тему „Сучасні демографічні тенденції в Україні” провів директор НТШ в Америці д-р Василь Лопух. Він проаналізував демографії і фактори впливу на популяцію, розповів про світові тенденції і прогнозні оцінки зміни чисельності населення до 2050 року, а відтак детально зупинився на демографічних тенденціях населення України після 2000 року.

В. Лопух говорив про негативний природний приріст населення і демографічне навантаження, про динаміку шлюбів, розлучень, наро-

джуваності, смертності, а також про вплив міграційних потоків на структуру населення. Доповідь була побудована на матеріалах аналітичних статей і статистичних даних, які описують демографічні тенденції окремих розділів (галузей) демографічної науки.

Доповідач зазначив, що у світі загалом відбувається глибоке старіння населення. Природний приріст зростатиме на усіх континентах за винятком країн Європи, в яких процес депопуляції буде продовжуватися. Відповідно відбувається зменшення населення у працездатному віці.

Незважаючи на стійку тенденцію депопуляції, загальна чисельність населення Європи все ж зростає. Це відбувається за рахунок імігрантів. Найбільша кількість імігрантів у Європі походить з кра-

Виступає д-р Василь Лопух.

їн мусульманського світу. Особливість цієї категорії населення є такою, що у них дуже високий коефіцієнт вертильності, тому вірогідними можуть бути два наступні варіанти: відсоток європейців зменшиться, а мусульман зростає.

„В Україні за період після 2000 року спостерігаємо тенденцію зростання народжуваності, а смертність загалом зменшується, за винятком невеликого росту у 2004-2005 роках. Проте лінія графічного відображення природнього приросту населення лежить у мінусовому просторі. Тільки у 2012 році крива піднімалася до нульової лінії, але зупинилася на позначці (мінус 3.1 відс.). Отже, відбувається природне скорочення населення. У 2013 році цей показник становить (мінус 3.5 відс.), або кожна 1,000 населення України зменшується на 3.5 особи. З початком війни Україна несе бойові та небойові втрати військових та цивільного населення. Станом на кінець лютого, від початку бойових дій загинуло 2,956 вояків і майже 9,000 отримали поранення. Окрім того, загинуло понад 3,000 цивільного населення. Безумовно, все це впливає на демографічний стан населення України”, – зазначив В. Лопух.

Говорячи про міграційні тенденції, доповідач наголосив, що із запровадженням демократичних свобод і безвізового режиму з Європейським Союзом транскордонна мобільність населення України стрімко зростає. Існує кілька видів міграційних потоків: міждержавна міграція – виїзд і в'їзд на постійне або довготривале проживання; трудова міграція; освітня міграція; внутрішня міграція.

Рівень трудової міграції в Україні практично залишається в тих самих обсягах, що і до років незалежності, а основними країнами міграційних потоків є країни Заходу і Російська Федерація. Ринок праці в Україні відчуває нестачу кваліфікованих фахівців, водночас число безробітних сягає 2 млн. За оцінками Українського Національного Банку протягом 2016-2017 років Україна втратила приблизно 8 відс. робочої сили.

Міграція робочої сили створює серйозні соціальні проблеми. Насамперед, вона впливає на інститут сім'ї і спричиняє розлучення, проблеми виховання дітей тощо. Вона також серйозно впливає на функціонування локальних

(Закінчення на стор. 19)

ДАРУНКИ ПІД ЯЛИНКУ З УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

- книжки про мистецтво
- прекрасно ілюстровані казки з України
- каталоги • різьба
- святочні картки • плякати
- прикраси на ялинку
- ювелірні вироби
- дереворізи
- офорти • картини

Чудові каталоги виставок – це надзвичайні подарунки!

ІМПУЛЬС МОДЕРНОСТІ.
Українське мистецтво кінця XIX – початку XX ст. Щедрий дар д-ра Юрія Рибачка та Анни Ортинської

УКРАЇНСЬКЕ КОЛО: До сторіччя визвольних змагань, 1917-1921 рр.

ВСЕВІЧНІ СКАРБИ. Новопридбаний народний одяг і текстиль

Купуйте в музейній крамничці або через вебсторінку:
www.ukrainianmuseum.org/shop

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
222 East 6th Street
New York, NY 10003
Tel: 212.228.0110 Fax: 212.228.1947
info@ukrainianmuseum.org
www.ukrainianmuseum.org

Години музею:
від середи до неділі
11:30 – 5:00

Вели мову...

(Закінчення зі стор. 18)

ринків праці та на зміну структури населення, що відбивається на динаміці природного приросту.

Події останніх п'яти років суттєво вплинули на рішення частини населення України змінити місце проживання і як один із можливих варіантів – це пошук притулку для біженців. Основні країни це – Польща, Еспанія, Німеччина, Італія. Є частина людей, які звертаються за отриманням притулку в Росії.

Підсумовуючи, В. Лопух зазначив, що демографічні зміни в Україні співрозмірні світовим тенденціям, які супроводжуються негативними процесами і впливають на

популяцію населення. З 1994 року відбувається абсолютне скорочення чисельності населення України.

Природний потенціал демографічного росту практично вичерпано. Серед позитивних тенденцій доповідач виділив: зростання тривалості життя; скорочення дитячої смертності; скорочення окремих видів захворювань. Негативним залишаються низький рівень народжуваності; високий рівень смертності в шляхових пригодах; бойові та небойові втрати військових на цивільного населення.

Загалом, в Україні відбувається депопуляція населення і за прогнозованими розрахунками у 2050 році населення України може становити 32.9 млн. осіб.

Товариство „Свята Софія“ США

450-ий Пластовий Відділ
Українського Народного Союзу
ділиться сумною вісткою з членством
УНСоюзу та громадою, що 2 листопада ц. р.
відійшов у вічність

св. п.

Володимир Корнага

Голова Контрольного Комітету Відділу та член від 1966 р.

В імені Відділу складаємо Родині найщиріші співчуття і вислови глибокого смутку.

Вічна Йому Пам'ять

За Управу 450-го Відділу УНСоюзу,

Адя Федаш, Голова

Мотря Мілянчик, Секретар

KULINSKI MEMORIALS

809 SOUTH MAIN STREET • MANVILLE, NJ 08835

TEL. 908-722-3130

FAX 908-253-0027

TOLL FREE 800-458-5467

kulinskimemorials@msn.com

- Служить українській громаді понад 60 років
- Понад 40 колорів граніту до вибору
- Гравюри на замовлення
- Консультації вдома за домовленням
- Обслуговує клієнтів у трьох штатах (NJ, NY, PA)
- 5 хвилин від С. Бавнд-Бруку, Н, Дж.

Український Спортовий Клуб в Нью-Йорку
Ukrainain American Soccer Association

повідомляє своїх членів, що в суботу, 2 листопада 2019 року,
відійшов з цього світу довголітній член управи УСК-у

св. п.

Володимир Корнага

Опечаленій родині висловлюємо наші щирі співчуття.

Вічна Йому пам'ять!

Oblast Memorials

PO Box 746, Chester, NY 10918

845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net

ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В НУ/НД/СТ/РА
З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ

~ ПАМ'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ

НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ
У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРТИ ВАШ ПРОЄКТ.

VARSHAVSKY MONUMENTS

862-812-7086

E-mail: VarshavskyMonuments@gmail.com

ПАМ'ЯТНИКИ МАВЗОЛЕЇ

Великий вибір граніту
Індивідуальний дизайн
Гравірування на граніті
Керамічні фотографії на пам'ятники

Замовлення, виготовлення і встановлення в штатах NJ/NY/PA

LYTWIN & LYTWIN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Theodore M. Lytwyn, Manager
NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED ROOMS

Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА
Our services are available
anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами
на цвинтарі в С. Бавнд Бруку
і перенесенням тлінних останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME

1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083

908-964-4222 • 973-375-5555

www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в **BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK** і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009

(212) 674-2568

Ділимося сумною вісткою, що 23 жовтня 2019 року,
проживши 96 літ, спокійно відійшла у вічність
наша найдорожча Мама, Бабуся і Прабабця
громадська діячка
та ПЕРША ЖІНКА КОНТРОЛЕР УНСОЮЗУ

св. п. **Стефанія Геврик**
з дому Мартиненко

народжена 20 липня 1923 року в Дрогобичі.

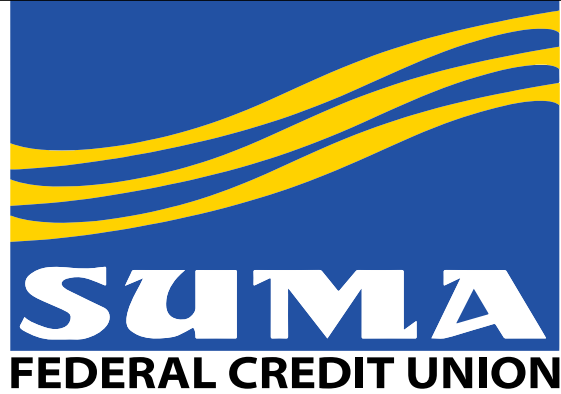
У смутку залишилися:

- доні: Марія, дружина покійного д-ра Лева Чировського
Ліда і муж Матей
- внуки: Марко Чировський
Христина Касіні і муж Христоф
Вікторія Гейн і муж Тома
- правнучки: Адрюся і Александра Касіні
ближча і дальша родина в США, Канаді та Україні.

Щиро дякуємо за теплі слова, квіти, молитви і датки на різні
добробільні цілі в пам'ять нашої Найдорожчої. Покійна буде
похована на цвинтарі Всіх Святих у Вінніпеґу в Канаді побіч
мужа, мгр. Івана Геврика і сина Марка.

Вічна їй пам'ять!

ОТРИМАЙТЕ ПІДТВЕРДЖЕННЯ СЬОГОДНІ!

It's the Season

ДЛЯ

ОТРИМАННЯ КРЕДИТУ НА МАШИНУ!

НИЗЬКИЙ ВІДСОТОК

1.99%
APR*

ДО 48 МІСЯЦІВ

100%
фінансування
для
кваліфікованих
позичальників

 Like us on
Facebook

* APR = Annual Percentage Rate. This is not a guarantee of credit. An application and approval is required. All loan rates are based upon member's credit worthiness at time of application and the term of the loan. Your rate may be higher and rates are subject to change without notice. Used vehicle loans are based on the age of the vehicle and term of the loan. Visit us at www.sumafcu.org or call the credit union for current rates.

** 100% Financing applies to credit scores of 660 or higher. Financing does not include sales tax, tags, destination charges, etc. Call the credit union for more information.

SUMAFCU NMLS# 527694

НАШІ ФІЛІЇ ЗРУЧНО РОЗТАШОВАНІ ДЛЯ ВАШИХ ПОСЛУГ

Main Office

125 Corporate Blvd.
Yonkers, NY 10701
Phone: 914-220-4900, Option 0
Fax: 914-220-4090

Yonkers Branch

Ukrainian Youth Center
301 Palisade Ave.
Yonkers, NY 10703
Phone: 914-220-4900, Option 7
Fax: 914-965-1936

Spring Valley Branch

Ukrainian Hall
16 Twin Ave.
Spring Valley, NY 10977
Phone: 845-356-0087
Fax: 845-356-5335

Stamford Branch

Ukrainian Research Center
39 Clovelly Rd.
Stamford, CT 06902
Phone: 203-969-0498
Fax: 203-316-8246

New Haven Branch

Ukrainian Heritage Center
555 George St.
New Haven, CT 06511
Phone: 203-785-8805
Fax: 203-785-8677

ПОДАЙТЕ АПЛІКАЦІЇ У ФІЛІЯХ SUMA FCU АБО ОНЛАЙН WWW.SUMAFCU.ORG